

2016

ORDU

İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA
RAPORU

ORDU ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

İlhan ŞAHİN

İş ve Meslek Danışmanı

Hasan YILMAZ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri de kuşkusuz işsizlik ve yeteri kadar istihdam yaratamama sorunudur. Bu sorun aynı zamanda bazı sıkıntılar ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı politikalara ağırlık vermek gerekmektedir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın artırılabilmesi için ciddi adımlar atılmıştır. İstihdamı artırılabilmek, bu süreci daha etkin yürütülebilme ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde incelemek gerekmektedir. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikalarının etkin bir şekilde yürütülmesi gerekir.

Ülkemizde olduğu gibi ilimizde de işsizler iş bulamamaktan yakınırken işverenler de nitelikli eleman bulamamaktan yakınmaktadır. Kronikleşen işsizliğin çözümü iyi yetişmiş, nitelikli insan gücü ile mümkündür. Bunun yanı sıra dünya ekonomisinde rekabet edebilme düne göre daha önemlidir. Rekabet gücü ise, nitelikli işgücünün istihdamından geçmektedir. İş arayanlar ve işverenler arasında köprü görevi gören İŞKUR hem işverenlerin hem de iş arayanların problemlerini yakından, titizlikle takip edip çözüm üretmektedir.

Bu gerçekler ışığında ilimizin çalışma hayatının tüm sektörlerini doğrudan ilgilendiren nitelikli eleman açığını tespit etmek ve önümüzdeki yıla ışık tutmak amacıyla “İşgücü Piyasası Talep Araştırması” yaptırılmıştır. Ordu İli İşgücü Piyasası Araştırması ile çalıştırdıkları kişi sayısı 20 ve üzeri olan işyerlerine, İŞKUR kendi personeliyle ulaşmış, faaliyet gösteren firmaların anlık durumunu ve gelecek için düşündükleri istihdam durumunu rapor etmiş ve sıkıntıları yerinde dinlemiştir. Yapılan bu araştırmalar devamında işveren iş arayan eşleştirmeleri daha verimli olup alınan taleplerin karşılanma oranlarında artışlar gerçekleşmektedir.

Bu plan ile önümüzdeki süreçte farklı sektörlerde ihtiyaç duyulan insan gücü planlaması ile geleceği öngörmek ve insanımıza sahip çıkabilmek mümkün olacaktır. Gerek Ordu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz gerekse diğer ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından insan kaynaklarının geliştirilmesi amacıyla düzenlenen mesleki eğitim faaliyetleri daha isabetli ve işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda olacaktır. Dolayısıyla kamu kaynakları daha etkin ve verimli kullanılmış olacaktır. Sonuç olarak elinizdeki bu rapor, işgücü piyasası açısından önemli bir boşluğu dolduracaktır.

Başta İŞKUR Genel Müdürlüğü, Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğümüz olmak üzere ilimizin işsizlik ve istihdam problemine ciddi katkı sağlayacağına inandığım İl İşgücü Piyasası Analizini gereğine uygun bir şekilde yerine getirdiklerini düşündüğüm Ordu Çalışma ve İş

Kurumu İl Müdürlüğü personeline; kamu kurum kuruluşları ile özel sektör çalışanlarına vermiş oldukları bilgilerden dolayı teşekkür ederim.

İrfan BALKANLIOĞLU
Ordu Valisi

ÖNSÖZ

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi ülkemizde de işsizlik en önemli ekonomik ve sosyal sorunlardan biridir. İstihdam çalışan açısından gelir yaratan, işveren açısından üretim sağlayan bir olgu olmanın yanında sosyal bütünleşme ve barışı sağlama da önemli bir araçtır. İşsizliği azaltmaya, istihdam edilebilirliği kolaylaştırmaya yönelik çalışmaları yürüten kurumların önceliği işsizleri işe yerleştirmektir. Bu amaçla meslek edindirme kursları, işveren ziyaretleri, danışmanlık hizmetleri verilmektedir.

Ülkemizde işsizlik sorunu kadar nitelikli çalışan eksikliği de sektörler açısından önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Gelişen ekonomimiz, yükselen nitelikli işler ortaya çıkarmaktadır. Türkiye’de olduğu gibi ilimizde de işsizlik yaşanırken, nitelikli işgücü ihtiyacı olduğu da bir olgudur. İşgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu becerilere sahip bir işgücü arzının yaratılması öncelikli hedeflerimizdendir.

Bu bağlamda işgücü piyasasında ayrıntılı ve sağlıklı bilgiye sahip olmak için önceki yıllarda olduğu gibi 2016 yılında da “İşgücü Piyasası Talep Araştırması” yapılmıştır. 460 işyerinden derlenen bilgiler analiz edilerek bu kitapla Ordu işgücü piyasasına ilişkin veriler iş arayanlara, işverenlere, politika üreticilerinin istifadesine sunulmuştur.

Ordu Çalışma ve İş Kurumu da bu araştırma ve analiz sonuçlarını değerlendirerek işgücü piyasasına yönelik programlar hazırlayacaktır. Bu çalışma işgücü piyasasına yönelik hazırlanan programların sağlam temellere dayanması, kamu kaynağının etkin kullanımı ve amaçlanan hedeflere ulaşılması açısından da yararlı olacaktır.

İlimiz İşgücü Piyasası Analiz Raporunun kitap haline getirilerek basılmasında, işgücü piyasası aktörlerinin kullanımına sunulmasında emeği geçen; başta Sayın Valimize, Genel Müdürümüze, İİMEK’in değerli üyelerine, araştırmaya katkı sağlayan işverenlere ve özveri ile çalışan Ordu Çalışma ve İş Kurumu’nun değerli personellerine teşekkürlerimi sunarım.

İsa KAYMAK
Ordu Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	i
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	iv
ŞEKİLLER LİSTESİ	v
KISALTMALAR	vi
YÖNETİCİ ÖZETİ	vii
GİRİŞ	1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ	2
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Kayıtlı İşsiz.....	4
Açık İşler	6
İşe Yerleştirmeler.....	7
Mesleki Eğitim Faaliyetleri.....	9
İşsizlik Ödeneği	11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	15
İşyeri Verileri.....	15
Mevcut İstihdam.....	26
AÇIK İŞLER.....	30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	60
SONUÇ	66
KAYNAKÇA	70
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI	79
EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ	81

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013).....	2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015).....	5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)	7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)	9
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015).....	10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)	11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015).....	12
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları	15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	24
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	28
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı.....	28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı	31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	32
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi.....	38
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı	39
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi	41
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması	43
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı	43
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları.....	44
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı.....	45
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi.....	47
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	48
Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması	49
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	50
Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler.....	51
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	54
Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	55
Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri.....	58
Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri	59
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	60
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi.....	61
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi.....	62
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	63

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)	3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)	4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)	6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)	8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı	17
Şekil 7: Kadınların Part-time Çalışma Durumu	18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	19
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	20
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları.....	22
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu.....	25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları	27
Şekil 15: Açık İş Olan İşyeri Oranı.....	30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları	33
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları.....	34
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	35
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	36
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	37
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı.....	39
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	40
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı	42
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı	52
Şekil 25: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı	53
Şekil 26: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	54
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	56
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri	56
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO	64
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri	65

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Ordu ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 52,2; İstihdam Oranı yüzde 43,9 ve İşsizlik Oranı yüzde 6,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Ordu ili; işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Ordu ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 21 bin 319'dur. Bu sayının yüzde 50,5'i kadınlardan, yüzde 49,5'i de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi(Genel) mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Ordu ilinde 12 bin 072 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 6 bin 836 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 36,5'ini kadınlar, yüzde 63,5'ini ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi(Genel) olmuştur. Ordu İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 93,3'ü bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Satış Danışmanı ve Şoför-Yük Taşıma meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Ordu İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 537 işyeri ziyaret edilmiş olup veri derlenen işyeri sayısı 460'tır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 15 sektörde tam sayım yapılmıştır. Ordu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 24 bin 800 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 15 bin 687 çalışan erkeklerden, 9 bin 114 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 47,6'sı, kadınların ise yüzde 52,4'ü İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 50,6 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 196,3'dür. Ordu ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Ordu ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Ordu ili açık iş oranı bakımından 1,2 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının üstündedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 4,6 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörüdür. Ordu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki

oranı yüzde 55'dir. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 6,7 ile Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubudur. Ordu ilinde en fazla açık iş olan meslekler Makineci (Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Otopark Görevlisi, Ütücü, Reyon Görevlisi, Ortacı/Ayakçı (Tekstil)Madenci (Genel), Şoför-Yük Taşıma ve Kasiyer meslekleridir.

İl genelinde açık işlerin yüzde 73,9'u için Yükseköğretim eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Ordu ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 56,3'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Ordu ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 60,2'si söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Ordu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Makineci (Dikiş), Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

Ordu ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ordu ilinde işverenlerin yüzde 25,2 'si istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı ülke genelinde yüzde 3,9 iken Ordu ilinde bu oran daha düşük olup yüzde 2,9 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Ordu İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Ordu İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadaki beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İşKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye’de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İşKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye’de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İşKUR’u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürölmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Ordu ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İşKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Ordu ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmalarının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşılarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılammamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane TR90 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Ordu ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

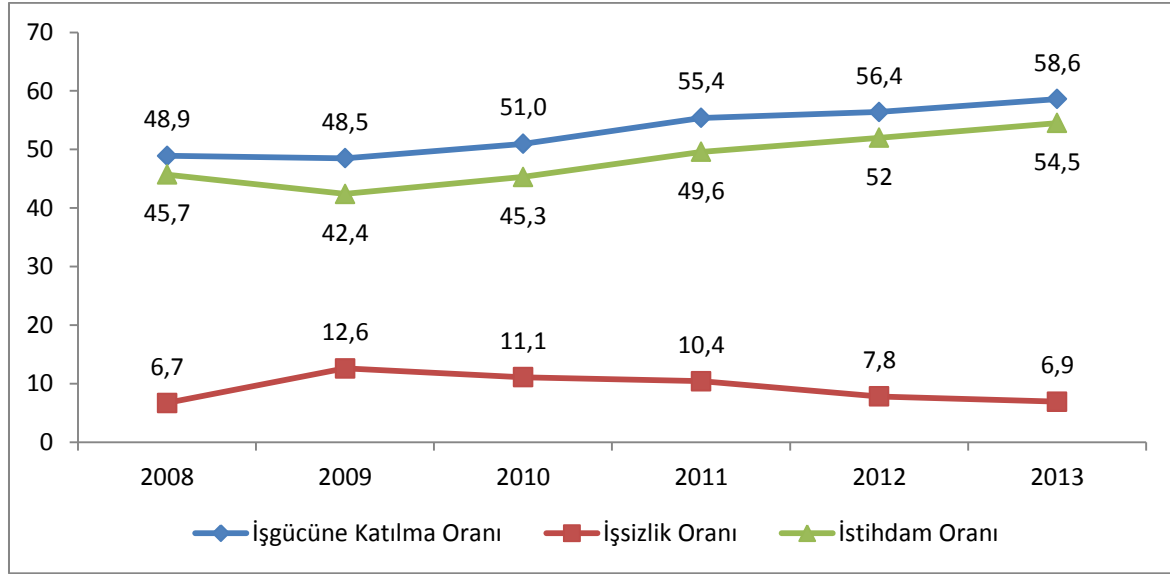
Yıllar/Göstergeler	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	61,3	58,3	4,9
2009	59,4	55,9	5,9
2010	58,1	54,6	5,9
2011	58,9	55,5	5,9
2012	55,8	52,7	5,6
2013	52,2	49,0	6,1

Kaynak: TÜİK

Tablo 1’de Ordu ili için TÜİK’in yayımlamış olduğu temel işgücü göstergelerinden işgücüne katılma oranı, istihdam ve işsizlik oranlarına yer verilmiştir. İşgücüne katılma oranı, istihdam edilenler ve işsizlerden oluşan işgücünün çalışma çağındaki nüfusa oranlanmasıyla elde edilmektedir. Bir ülkede işgücüne katılma oranının yükselmesi, çalışma çağındaki nüfus içerisindeki daha çok kişinin

işgücü piyasasında bulunması ve atıl durumda olan işgücünün istihdam olma şansının artması anlamına gelmektedir. İstihdam oranı ise istihdam edilenlerin çalışma çağındaki nüfusa; işsizlik oranı da işsizlerin işgücüne oranlanması suretiyle hesaplanmaktadır. Yalnız işgücüne katılma oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranları tek başına bir anlam ifade etmemekte, tüm bu oranlar eğitim durumu, cinsiyet, medeni hal, sahip olunan beceriler, sektörün durumu gibi faktörlerle beraber analize dahil edilmelidir

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından itibaren 2013 yılına kadar genelde düşüş eğilimindedir. 2012-2013 yılları arasında ise 3,6 puanlık düşüşle belirtilen dönemdeki en düşük değer olan yüzde 52,2'ye gerilemiştir. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli azaldığını göstermektedir

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise işgücüne katılma oranında olduğu gibi düşüş eğiliminde olup, 2013 yılında yüzde 49 seviyesine kadar gerilemiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

2008-2013 yılları arasında işsizlik oranı genelde yakın seviyelerde seyretmektedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise, Ordu ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat yeterli iş imkanlarının olmamasından dolayı arttığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Ordu ile işgücü piyasası için çok

olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır. Bunlar da Ordu ili işgücü piyasası için olumlu göstergelerdir.

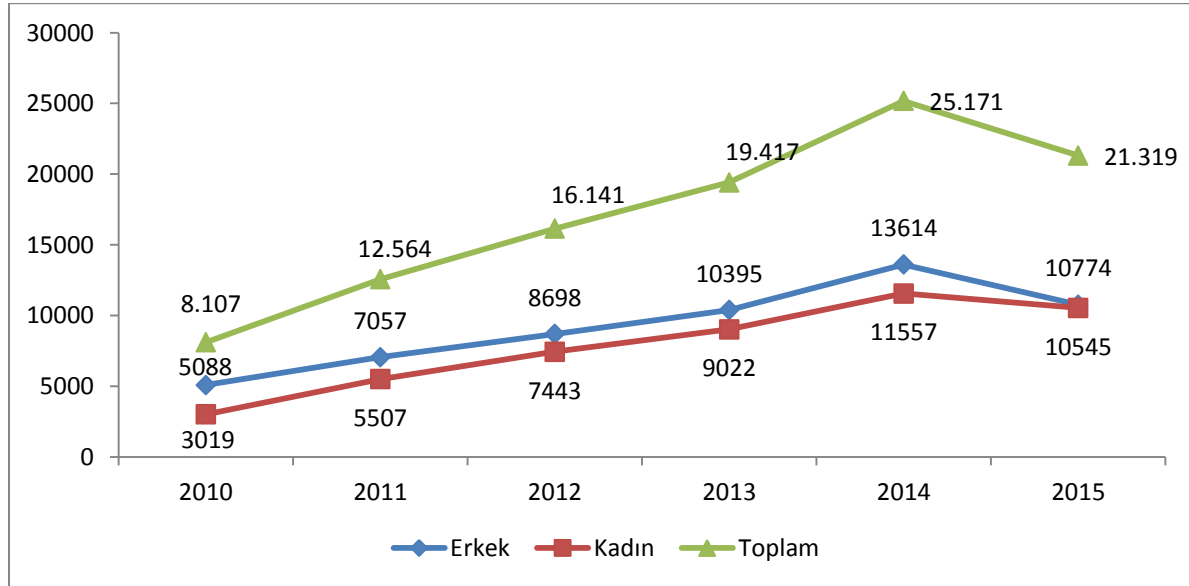
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Ordu ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Ordu ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 8 bin 107 kişinin 5 bin 88'i erkeklerden, geri kalan 3 bin 19 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 21 bin 319 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir.

2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibarıyla kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 3 bin 19 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında yüzde 63,6 oranında artışla 10 bin 545'e yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Ordu işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	4267
Beden İşçisi (Temizlik)	1425
Satış Danışmanı	890
Büro Memuru (Genel)	793
Sekreter	645
Şoför-Yük Taşıma	584
Temizlik Görevlisi	536
Ön Muhasebeci	481
Beden İşçisi (İnşaat)	448
Garson (Servis Elemanı)	384
Diğer Meslekler	10.866
Toplam	21.319

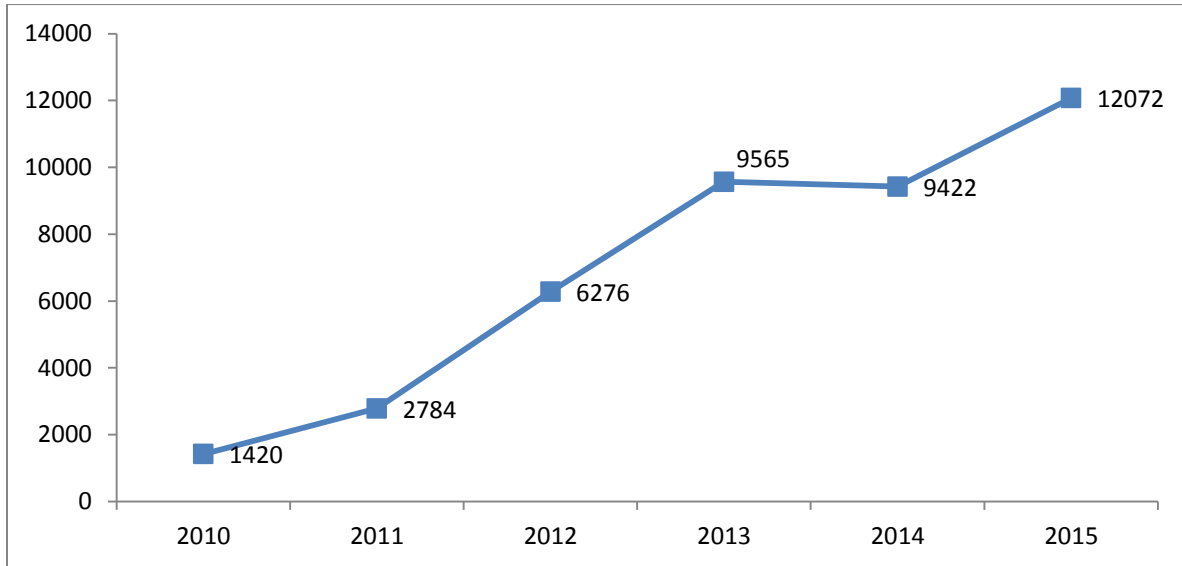
Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Ordu ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi(Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Ordu ilinde Kuruma kayıtlı 4 bin 267 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Satış Danışmanı gibi meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Büro Memuru (Genel), Sekreter, Şoför-Yük Taşıma, Temizlik Görevlisi, Ön Muhasebeci, Beden İşçisi(İnşaat) ve Garson(Servis Elemanı) meslekleri izlemiştir. Ordu ilinde işsiz olarak kayıt olan kişiler içerisinde ilk sırayı Beden İşçisi (Genel) mesleği alması Ordu ilindeki Kuruma kayıtlı kişilerin genelde vasıfsız nitelikte insanlar olduğunu göstermektedir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 420 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 12 bin 72 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	2387
Beden İşçisi (Genel)	2142
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	749
Beden İşçisi (Temizlik)	599
Satış Danışmanı	447
Müşteri Temsilcisi	411
Büro Memuru (Genel)	389
Şoför-Yük Taşıma	365
Garson (Servis Elemanı)	329
Makineci (Dikiş)	279
Diğer Meslekler	3.975
Toplam	12.072

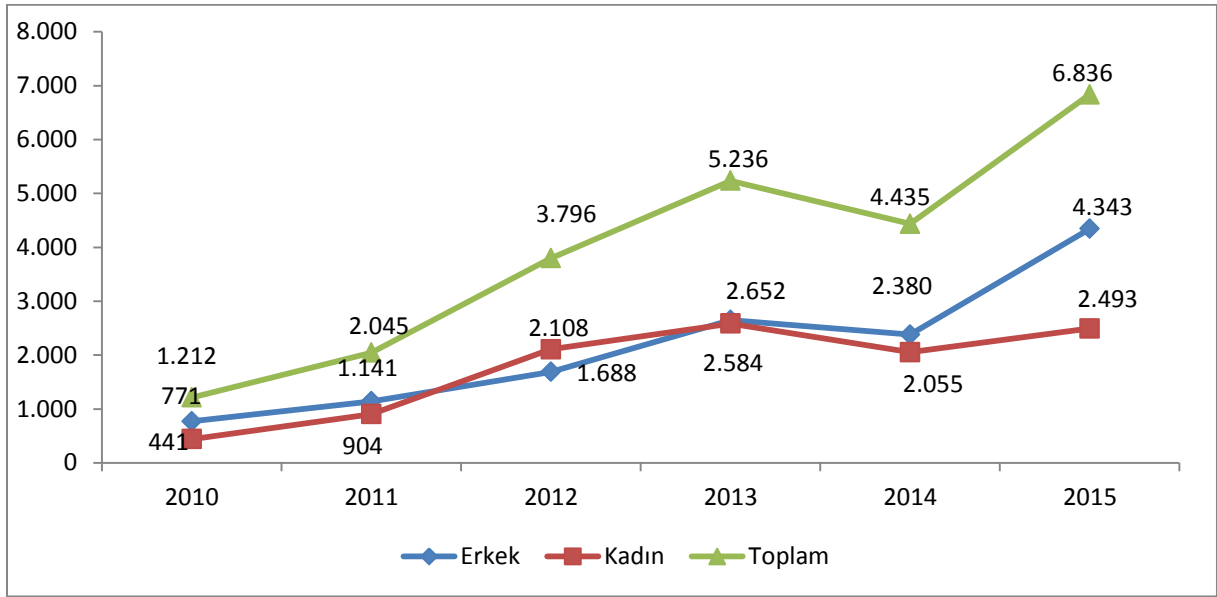
Kaynak: İŞKUR

Ordu ilinde 2015 yılında 12 bin 72 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. İlk sırada yer alan Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş mesleği ilde bulunan imalat sektöründeki yoğunluğu göstermektedir. Üçüncü sırada yer alan Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği ise gittikçe istihdamda artış gösteren bir alan olarak açık iş olarak da kendini göstermektedir. Daha sonra bu meslekleri Beden İşçisi (Temizlik), Satış Danışmanı, Müşteri Temsilcisi, Büro Memuru (Genel), Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı) ve Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Ordu ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 212 olan Ordu ilinde işe yerleştirilenlerin 771'i erkeklerden, geri kalan bin 441 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2012 yılında işe yerleşen kadınların erkeklerden fazla olması dikkat çeken bir durumdur. 2015 yılında Ordu ilinde 6 bin 836 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 63,5'ini erkekler, yüzde 36,5'ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansımaktadır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	1413
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	714
Şoför-Yük Taşıma	417
Büro Memuru (Genel)	392
Beden İşçisi (Temizlik)	319
Teknik Servis Elemanı	294
Garson (Servis Elemanı)	289
Güvenlik Görevlisi	266
Satış Danışmanı	254
Temizlik Görevlisi (Hastane)	201
Diğer Meslekler	2.277
Toplam	6.836

Kaynak: İŞKUR

Ordu ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği öne çıkmıştır. Ordu ili için Beden İşçisi(Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en yüksek 2. Meslek olarak Beden İşçisi(Genel) mesleğinde açık iş olması doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 6 bin 836 işe yerleştirmenin bin 413'ü bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Şoför-Yük Taşıma, Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik), Teknik Servis Elemanı, Garson (Servis Elemanı), Güvenlik Görevlisi, Satış Danışmanı, Temizlik Görevlisi (Hastane) meslekleri takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Ordu ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	79	1750	1232	2701	9	215	1320	4666	139	6545
2014	66	1429	367	1119	3	70	436	2618	51	2595
2013	89	2054	255	682	4	100	348	2836	5	702
2012	120	2678	128	354	6	162	254	3194	39	566
2011	69	1563	82	261	4	99	155	2078	20	353
2010	65	1793	11	32	3	72	79	1897	19	381

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam bin 320 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 4 bin 666 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 79 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının bin 320'lere çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı bin 897 iken 2015 yılında 4 bin 666 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 11 programın açıldığı ve bu programlardan 32 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 1232 program açılmış ve 2 bin 701 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 79 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 750 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 3 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 9'a yükselmiş ve katılımcı sayıları da 72'den 215'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dâhilinde ise 2015 yılında 139 program düzenlenmiş olup bu programlardan 6 bin 545 kişi faydalanmıştır. TYP kapsamında ki faydalanan kişi sayısındaki bu artış istihdama önemli katkı yapmaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Ordu ilinde 2015 yılında toplam 5 bin 904 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 3 bin 601'ü işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak eden Sayısı
2015	5904	3601
2014	5031	3017
2013	4192	2654
2012	2782	1867
2011	1908	1713
2010	2068	1853

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	479
Satış Danışmanı	180
Şoför-Yük Taşıma	130
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	122
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	104
Beden İşçisi (Temizlik)	100
Büro Memuru (Genel)	80
Ön Muhasebeci	79
Beden İşçisi (İnşaat)	77
Sekreter	74
Diğer Meslekler	2.176
Toplam	3.601

Kaynak: İŞKUR

Ordu ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi (Genel) mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 479 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmışken Satış Danışmanı mesleğinde bu sayı 180 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Şoför-Yük Taşıma, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Beden İşçisi (Temizlik), Büro Memuru (Genel), Ön Muhasebeci, Beden İşçisi (İnşaat), Sekreter meslekleri takip etmiştir. Tablo 7’den anlaşılabacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindeyir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İşKUR dışında da diğery kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğı Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük ekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünölen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Ordu ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Ordu ilinde 490 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 24 bin 800 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Ordu ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Ordu ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	142
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	105
İmalat	95
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	34
Ulaştırma ve Depolama	22
Eğitim	20
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	19
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	14
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	8
Bilgi ve İletişim	8
Diğer Hizmet Faaliyetleri	6
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	6
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	4
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	3
Genel Toplam	490

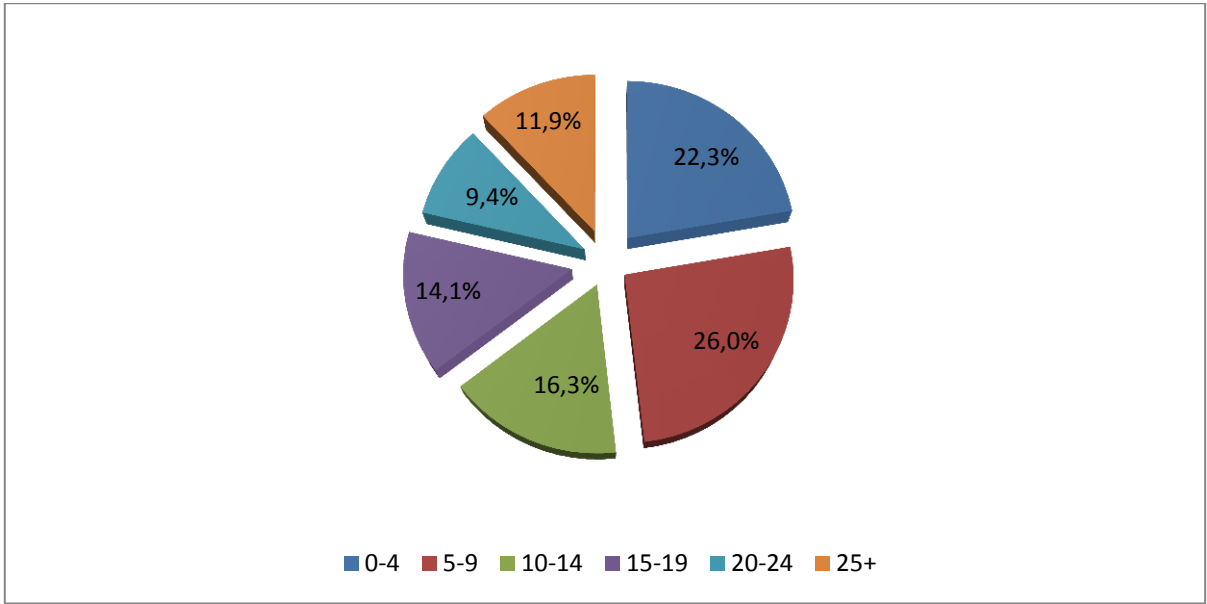
Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde İnşaat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Ordu ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 29’u İmalat sektöründe yer almaktadır. Ordu ilinin yakın zamanda Büyükşehir statüsüne girmesi ve göçlerle birlikte konutlaşma oranının arttığından dolayı İnşaat sektöründe işyerlerinin büyük kısmını oluşturmaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı

sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 21,4'ü bu sektörde bulunmaktadır.

En az işyeri Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü ile Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü 4'er işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Ordu ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

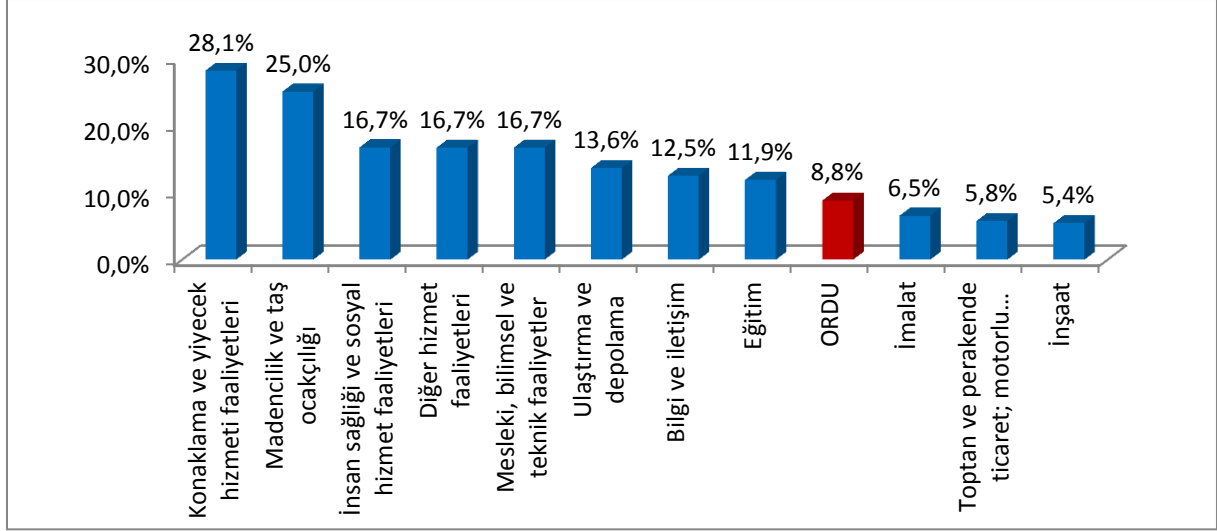
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Ordu ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 26'sı 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 22,3'dür. İşyerlerinin yaklaşık yarısı 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 5 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

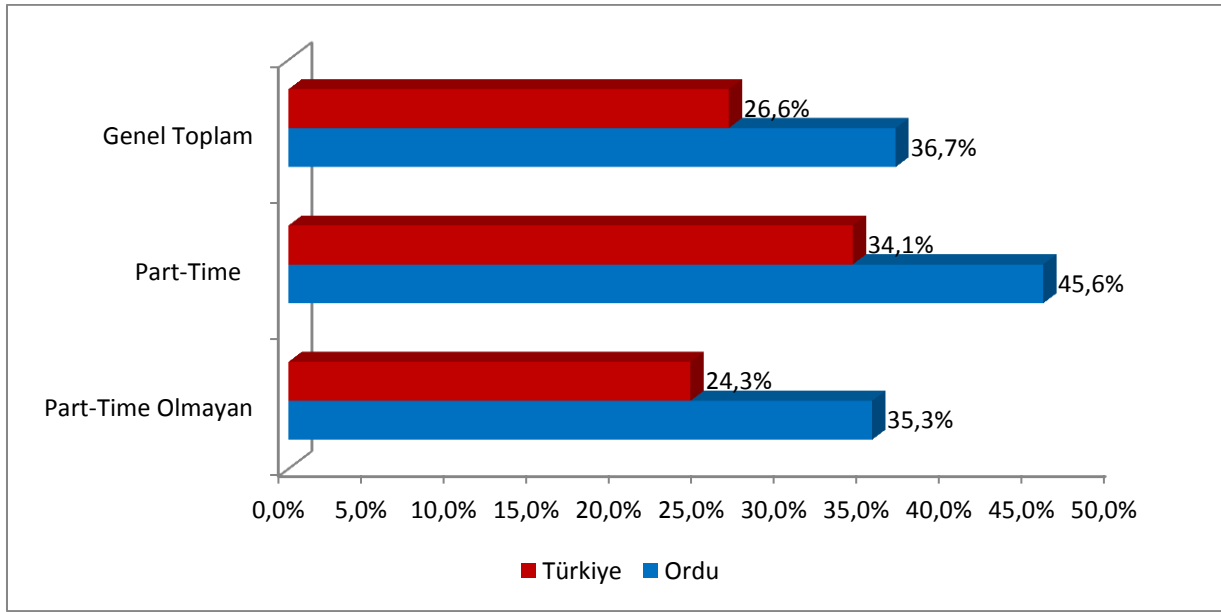

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 28,1'inde part-time çalışan bulunmaktadır. Ordu ili genelinde bu oran yüzde 8,8 olarak gerçekleşmiştir. İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 38,2 ile birinci sırada yer almıştır. Ordu ilinde ikinci sırada Madencilik ve taş ocaklığı sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 25,0'ünde part-time çalışanı bulunmaktadır. Üçüncü, dördüncü ve beşinci sırada ise yüzde 16,7 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, diğer hizmet faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı gibi sektörlerde işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

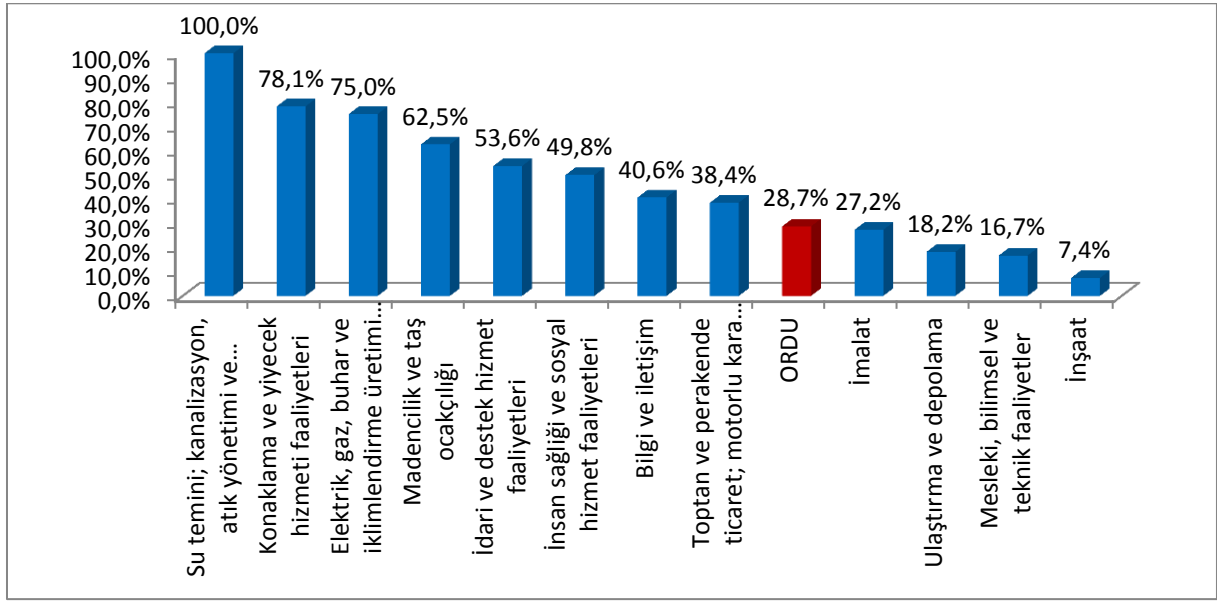
Şekil 7: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Ordu ilinde bu oran yüzde 36,7 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Ordu ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 45,6 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 35,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır. Ordu ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Part-time çalışma yapan işyerlerindeki kadın çalışma oranı Türkiye genelinin üzerinde bir değer almaktadır.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

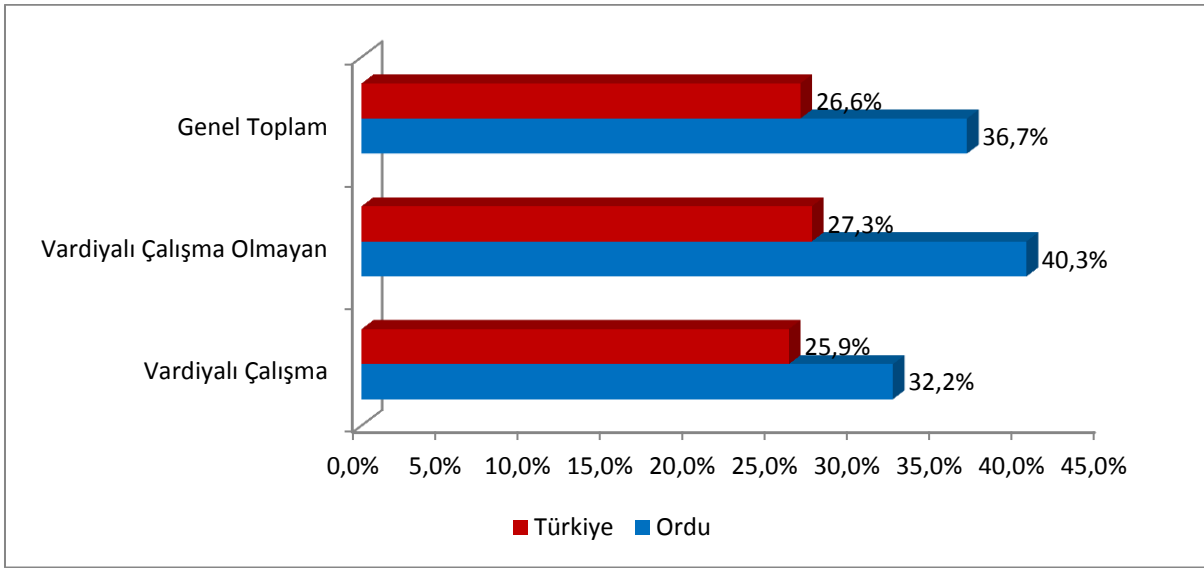

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde işyerlerinin yüzde 28,7'sinde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Ordu ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlerle göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. İnşaat sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Ordu ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım, Madencilik ve Taş Ocaklığı sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

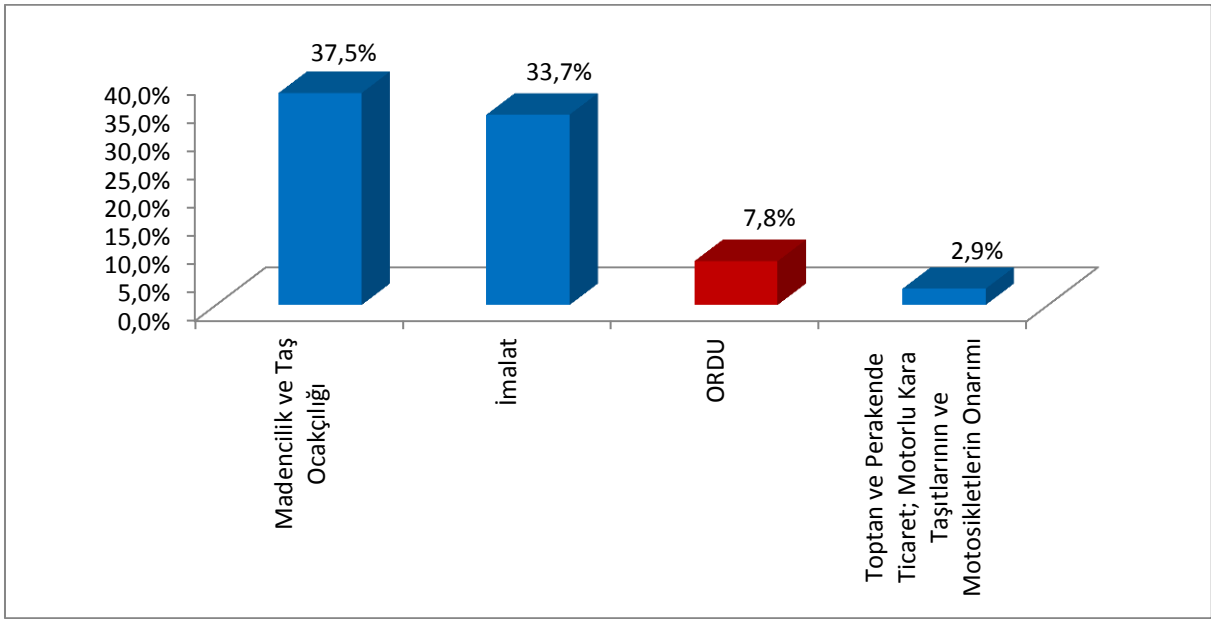
Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9’da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 32,2’si kadın, yüzde 67,8’i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 40,3’e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Ordu ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 26,6’sının kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 4 çalışandan 1’i kadın 3’ü erkeklerden oluşmakta olup Türkiye ortalamasına da yakın bir oran söz konusudur.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Ordu ilinde çok daha fazla belirgindir.

Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

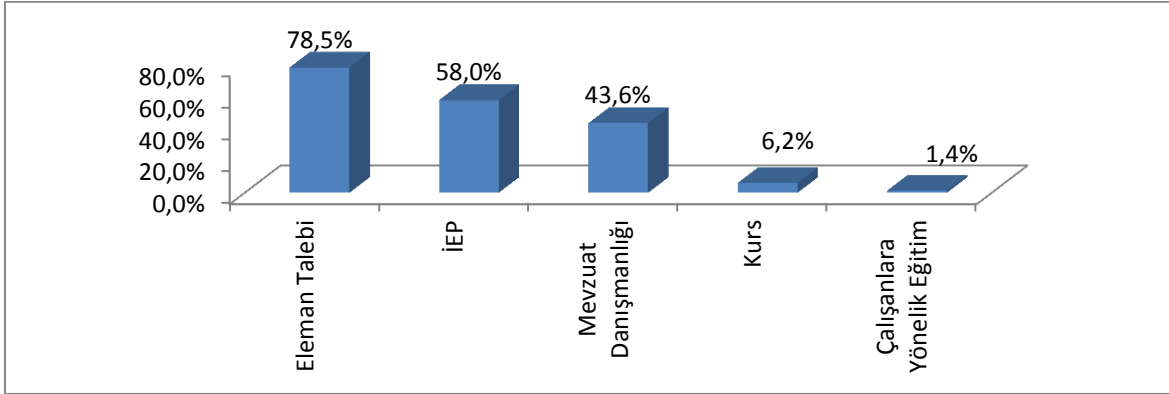
Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde 17 sektörden 3 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Madencilik ve Taş Ocaklığı sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 37,5'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 33,7 ile İmalat sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Ordu ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmaktadır.

Sektörlere göre işyerlerinin ihracat yapma oranları incelendiğinde ilk sırada yüzde 37,5 oranında Madencilik ve Taş Ocaklığı sektörü yer almaktadır. Bu sektörde ihracat yapma oranının bu denli yüksek çıkması, Madencilik ve Taş Ocaklığı sektöründe araştırma kapsamına giren işyeri sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır. Ordu ilinde Madencilik ve Taş Ocaklığı sektöründe araştırma kapsamına giren 8 işyeri bulunurken bu işyerlerinden 3 tanesi ihracat yaptığını belirtmiştir.

İhracat yapan sektörler incelenirken, daha önce İmalat sektörünün Ordu ili için söylenen, öncü sektör olma hususu akıllara gelmektedir. Ordu ilinde bulunan işgücü için İmalat sektöründe istihdam edilme hususu önemli ağırlık oluşturmaktaydı. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörler nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

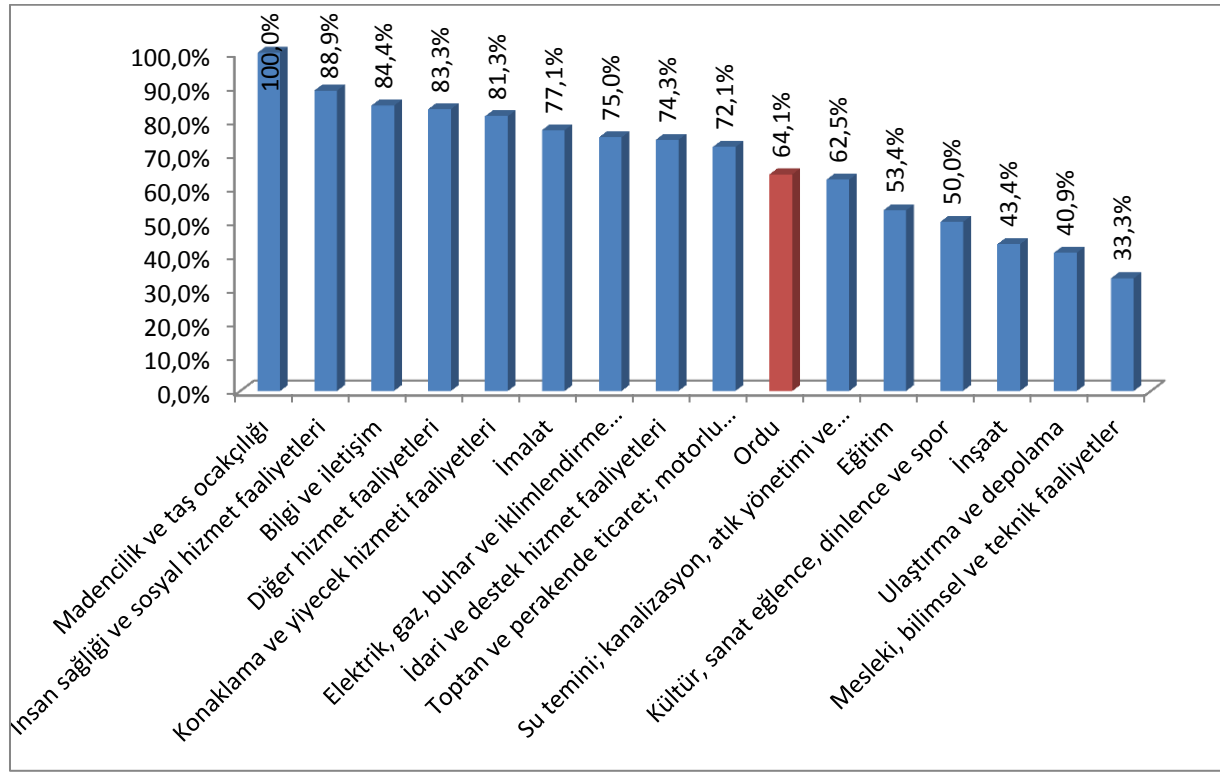

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 68,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Ordu ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok İŞKUR'dan eleman talebi noktasında hizmet almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 78,5'i İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlarken yüzde 58'i İşbaşı Eğitim Programından faydalanmak için İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir. Mevzuat danışmanlığı için İŞKUR'dan hizmet almak isteyen işyerleri ise yüzde 43,6 oranındadır. İŞKUR hizmetlerinden faydalanılan en az alan ise çalışanlara yönelik eğitim alanıdır.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12’de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Ordu Madencilik ve taş ocaklığı sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır. Yine bu sektörlerde faaliyet gösteren 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin göreceli olarak daha az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. En az oranda faydalanan sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektörlerindeki işyerleri olmuştur.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Satır Etiketleri	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	0,0%	87,5%	62,5%	0,0%	37,5%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,0%	43,6%	93,7%	0,0%	37,3%
Bilgi ve İletişim	0,0%	81,5%	66,7%	14,8%	33,3%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	0,0%	40,0%	80,0%	20,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	0,0%	80,8%	73,1%	0,0%	53,8%
İmalat	4,2%	91,6%	53,5%	23,8%	46,5%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	0,0%	66,7%	66,7%	0,0%	66,7%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0,0%	37,5%	62,5%	0,0%	62,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	0,0%	85,3%	52,0%	0,0%	38,7%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	0,0%	100,0%	40,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	11,1%	55,6%	88,9%	0,0%	33,3%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlenme ve Spor	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	0,0%	80,0%	47,1%	0,0%	47,8%
Ulaştırma ve Depolama	0,0%	55,6%	66,7%	0,0%	22,2%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	1,4%	78,5%	58,0%	6,2%	43,6%

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin büyük çoğunluğu eleman talebi ve işbaşı eğitim programından faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

Ordu ilinde büyük bir paya sahip olan İmalat sektöründeki işyerleri kısa çalışma ödeneği haricindeki tüm hizmetlerden yararlanmıştır.

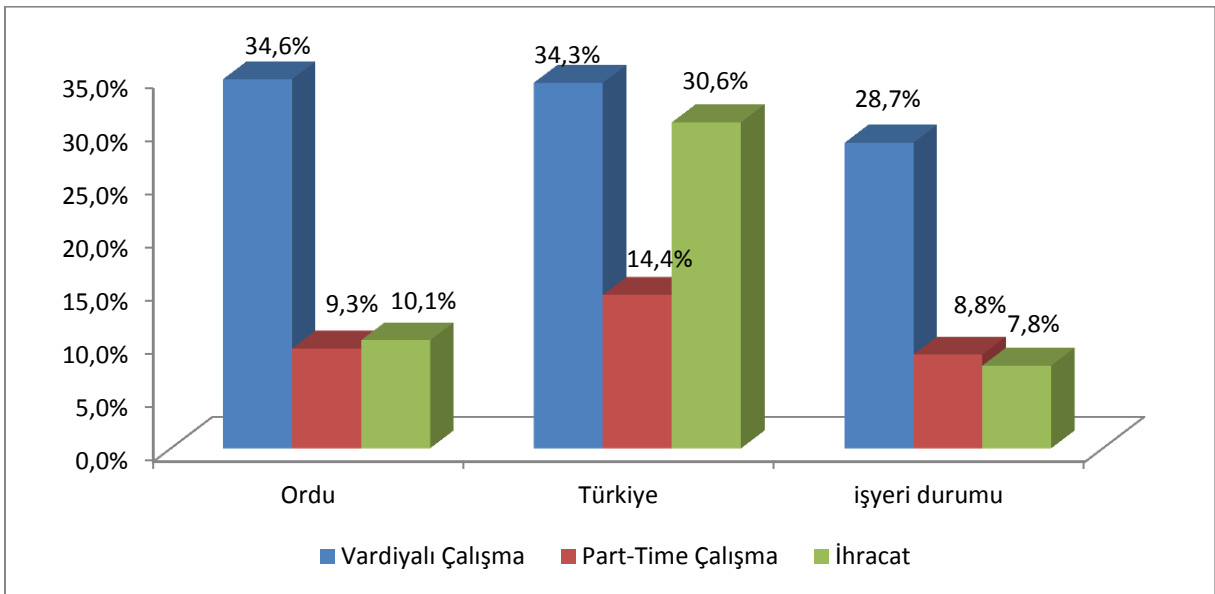
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründeki işyerlerinin tamamı eleman talebi hizmetinden yararlanmışlardır.

Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerleri ise yalnızca mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanmıştır.

Araştırma kapsamına giren işyerlerinin hiçbirisi kısa çalışma ödeneği hizmetinden faydalanmamışlardır.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Ordu ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Ordu ilinde ise bu oran yüzde 34,6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Ordu ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 28,7'si vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 14,4'ü part-time çalışma yaparken Ordu ilinde bu değer yaklaşık 5 puanlık bir farkla daha düşüktür. Yine Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 30,6'sı ihracat yaparken bu oran Ordu ilinde yüzde 10,1 olarak karşımıza çıkmaktadır. İhracat oranının bakımından İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri arasında Ordu ili Türkiye ortalamasına göre çok gerilerde kalmıştır.

Ordu ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri il geneline göre daha yüksek oranda vardiyalı çalışma, ihracat ve part-time çalışma yapmaktadır.

Mevcut İstihdam

Ordu ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Ordu ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 42 bin 709 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 31 bin 941 çalışan erkeklerden, 10 bin 769 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

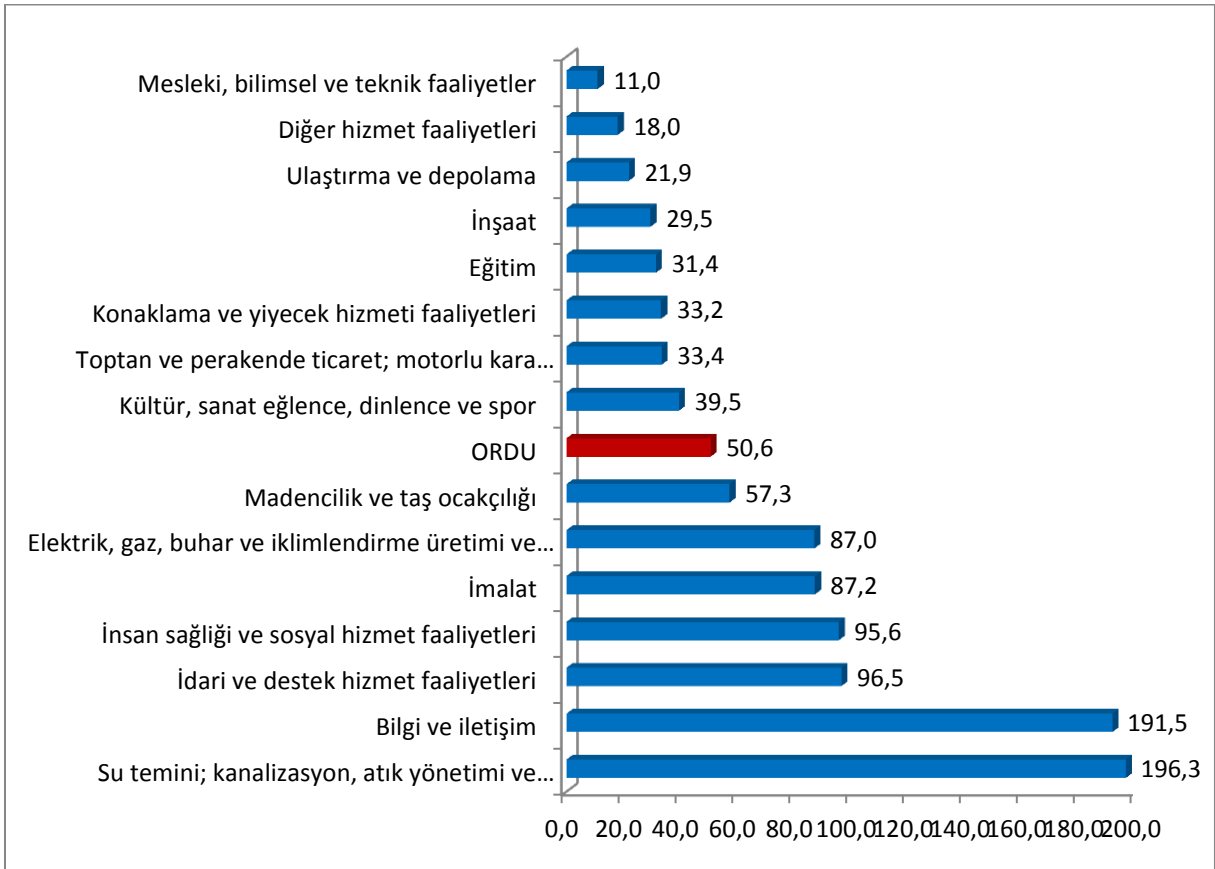
Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
İmalat	3.941	4.346	8.287
İnşaat	3.789	397	4.186
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	2.598	908	3.505
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	706	1.111	1.816
Bilgi ve İletişim	503	1.030	1.532
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	1.026	325	1.351
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	733	396	1.129
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	685	101	785
Eğitim	309	319	628
Ulaştırma ve Depolama	415	67	482
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	437	21	458
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	300	48	348
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor	114	5	119
Diğer Hizmet Faaliyetleri	80	28	108
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	53	13	66
Genel Toplam	15.687	9.114	24.800

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Ordu ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. Ordu ilinde İmalat sektöründe çalışanlar tüm çalışanların yüzde 33,4'ünü oluşturmaktadır. İmalat sektörünün Ordu ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 47,6 oranında, kadınlarda ise yüzde 52,4 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkeklerde en yüksek oranda istihdam edilen sektörler yüzde 96,2 oranla Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ve yüzde 95,4 oranla Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir. Kadınların en yüksek oranda istihdam edildiği sektörler ise yüzde 67,2 oranla Bilgi ve İletişim sektörü ile yüzde 61,1 oran ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörleridir.

Ordu ilinde en az çalışanı olan sektör ise Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörüdür. Bu sektörde çalışanlar tüm çalışanların yüzde 0,3'ünü oluşturmaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Ordu ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 50,6 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 196,3; ikinci sırada bulunan Bilgi ve İletişim sektöründe 191,5 kişi ve üçüncü sırada bulunan İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe 96,5 kişi istihdam edilmektedir.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4.266	2.048	6.315
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	3.144	2.187	5.330
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	2.761	851	3.612
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.128	1.707	2.835
Hizmet ve Satış Elemanları	1.515	948	2.464
Profesyonel Meslek Mensupları	1.089	917	2.006
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.473	362	1.835
Yöneticiler	302	93	395
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	9	0	9
Genel Toplam	15.687	9.114	24.800

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gurubu önemli bir oranda bulunmaktadır Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda çalışanlar incelendiğinde yüzde 67,6 oranında erkeklerin, yüzde 32,4 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gurubu incelendiğinde ise yüzde 59 oranında erkeklerin, yüzde 41 oranında ise kadınların olduğu görülmektedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Bu meslek grubunda çalışan sayısı 9 olarak karşımıza çıkmaktadır. Ordu ili özellikle fındık tarımında önemli bir noktada olmasına karşılık çalışan sayısı olarak en az çalışan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda bulunması dikkat çeken bir durumdur. Bu durumun sebebi araştırmanın saha uygulamasının fındık hasatından önce olması ve bu alanda çalışan fabrikalarda bu zaman döneminde az çalışan bulunmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	4.330	3.280	7.610
5-9	4.116	2.487	6.603
10-14	2.152	1.294	3.446
15-19	1.730	752	2.482
20-24	1.267	322	1.589
25+	2.091	979	3.070
Genel Toplam	15.687	9.114	24.800

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12’de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; işyeri yaşı büyüdükçe toplam çalışan sayıları genelde azalma eğiliminde olduğudur. 0-14 yıldır faaliyet gösteren işyerlerinde kadın çalışan oranı yüzde 77,5 oranındadır. İşyeri yaşı değiştikçe değişmeyen tek durum erkek çalışan oranının bütün yaş gruplarında kadınlardan fazla olmasıdır. İşyerleri kendi yaş gruplarında incelendiğinde erkek çalışan oranının en fazla olduğu grup 20-24 yaş grubu olup yüzde 79,7 oranındadır.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 12,4’dir. 0-4 yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin oranı ise en fazla olup 30,7 oranındadır. Buda göstermektedir ki Ordu ilinde daha çok genç işyerleri bulunmaktadır.

Tablo 13’de ise Ordu ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Özellikle ilk iki mesleğin erkek çalışanlar ve toplam çalışanlar bazında aynı olması toplam çalışanlar içinde erkeklerin ağırlıkta olmasından kaynaklıdır. Bisküvi İmalat İşçisi ve Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile) mesleği hem toplam çalışanlar hem de erkek çalışanlar arasında en fazla çalışılan ilk iki mesleği oluşturmaktadır. Kadın çalışanlar arasında ise ilk sırada Konfeksiyon İşçisi mesleği yer almaktadır. Yine kadınlarda da ikinci sırada, erkeklerde olduğu gibi İmalat sektörünün il genelindeki öneminden dolayı Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile) mesleği bulunmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)
Temizlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Makineci (Dikiş)
Beden İşçisi (İnşaat)	Beden İşçisi (Genel)	Temizlik Görevlisi
Makineci (Dikiş)	Temizlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Şoför-Yük Taşıma	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Beden İşçisi (İnşaat)
İnşaat İşçisi	Fındık İşleme İşçisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Garson (Servis Elemanı)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Şoför-Yük Taşıma
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Paketleme İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
Elektrik Teknisyeni	Hemşire	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Pazarlamacı	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi	Paketleme İşçisi

Kaynak: İPA 2016

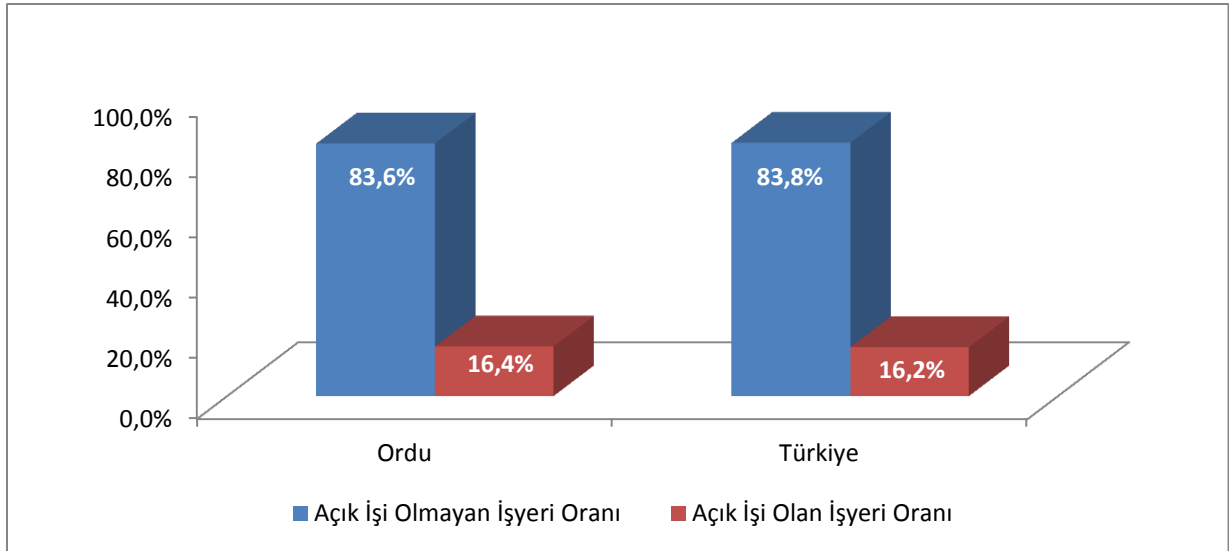
Toplam çalışanlar içinde en fazla istihdamı barındıran birinci meslek Beden İşçisi(Genel) ve bu mesleği de takip eden diğer meslekler; Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (İnşaat) ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş olarak görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 16,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasıyla hemen hemen aynı olup Türkiye geneli için açık iş olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Ordu ilinde 80 işyerinden 696 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	466
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	109
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	32
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	22
İnşaat	21
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	16
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	15
Eğitim	8
Ulaştırma ve Depolama	4
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	2
Genel Toplam	696

Kaynak: İPA 2016

Ordu ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 696 kişilik açık işin yüzde 66,9’una tekabül eden 466 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımıdır.

Tablo 15’te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

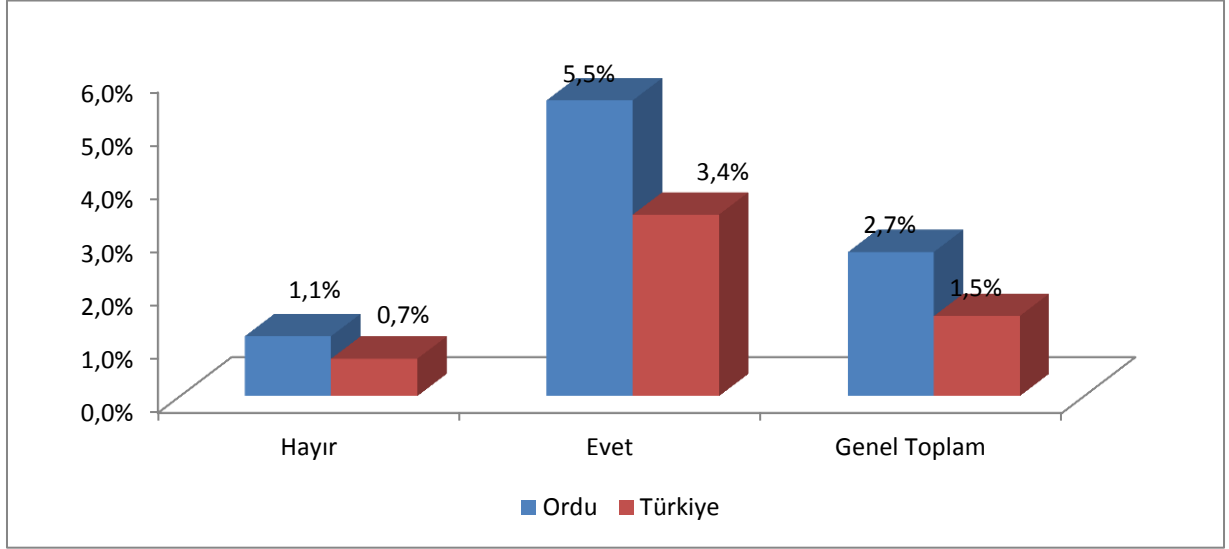
Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İş Verme Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4,6%	50,0%
İmalat	5,3%	29,3%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı	0,6%	25,0%
İnşaat	0,5%	5,5%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	3,0%	21,2%
Ulaştırma ve Depolama	0,8%	9,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	1,4%	18,8%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2,3%	9,3%
Eğitim	1,3%	17,8%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	0,8%	22,3%
Genel Toplam	2,7%	16,4%

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15’ten de görüleceği üzere Ordu ilinde açık iş oranı yüzde 2,7 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Ordu ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 87 kişilik dolu kadronun yanında yaklaşık 3 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,3 ile İmalat olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki her 2 işyerinden 1’inde açık iş bulunmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı sektörünü yüzde 29,3 ile imalat sektörü ve yüzde 25 ile Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü takip etmektedir.

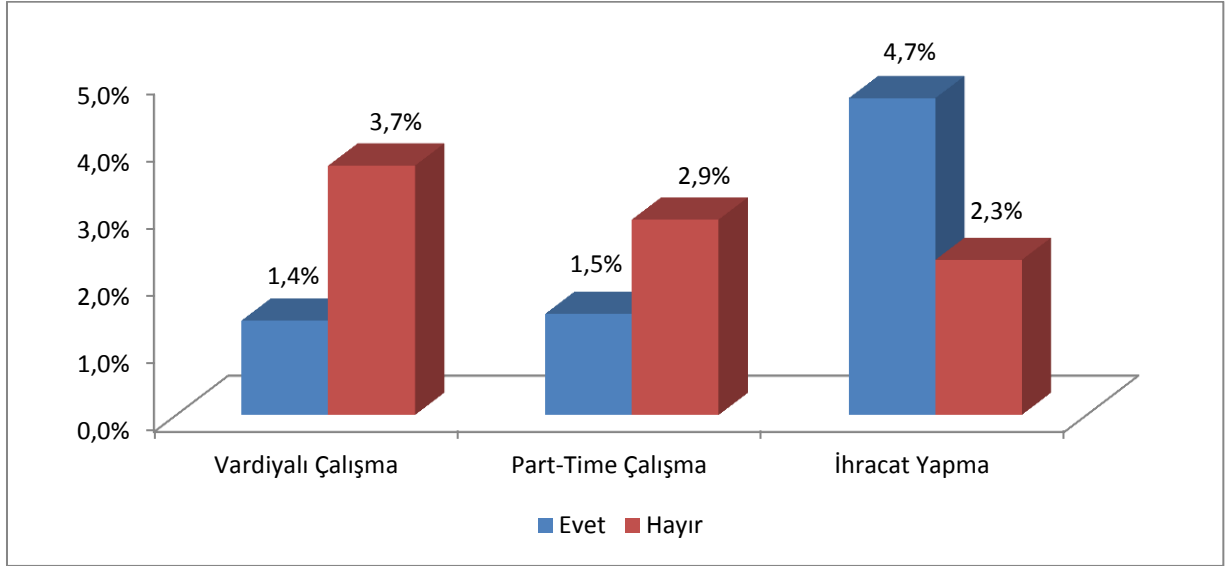
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 5,5; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 1,1 olarak gerçekleşmiştir. Ordu ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının üstünde bulunmaktadır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

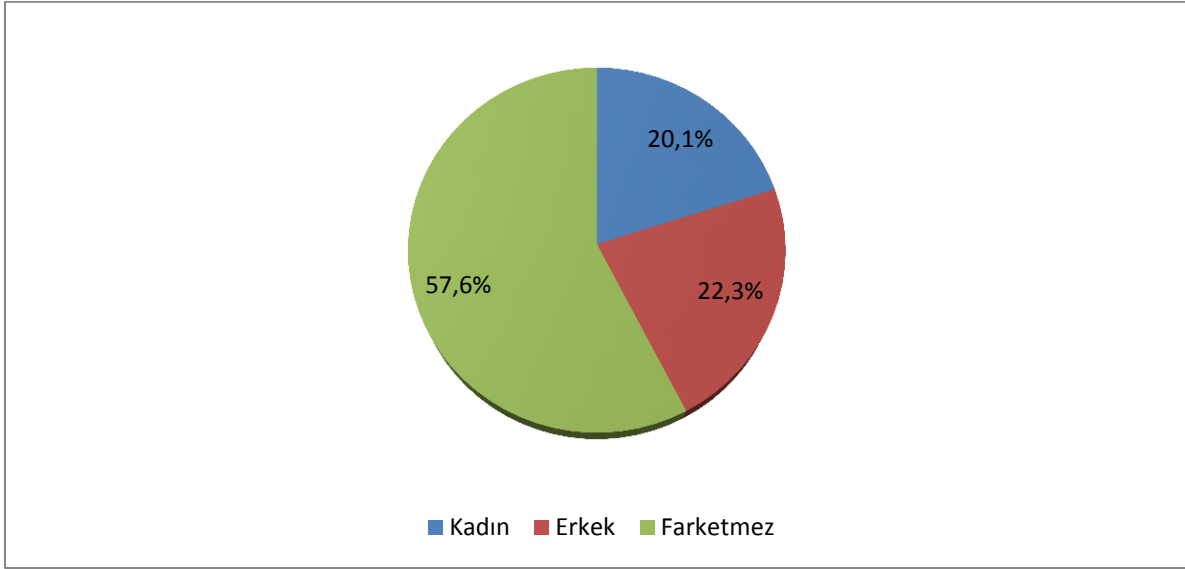
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,4, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 3,7 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,5, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,9'dur. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 4,7, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,3 olarak tespit edilmiştir.

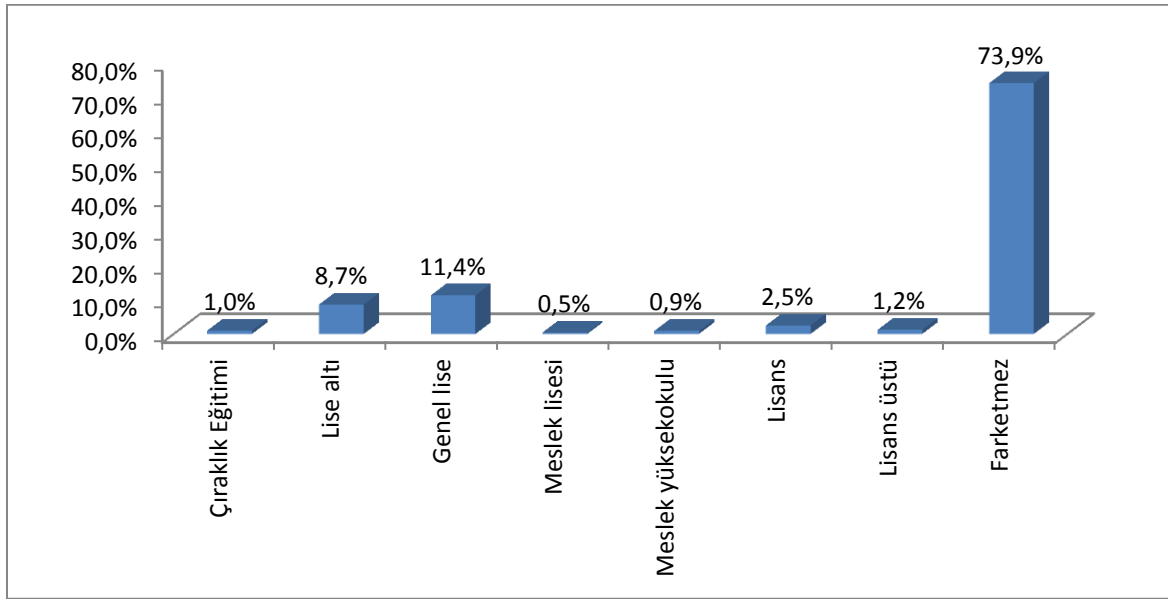
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18’de ise Ordu ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 22,3’ünde işverenlerin erkek işgücü talebi, yüzde 20,1’inde ise kadın işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. İşverenler açık işlerinde yüzde 57,6 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

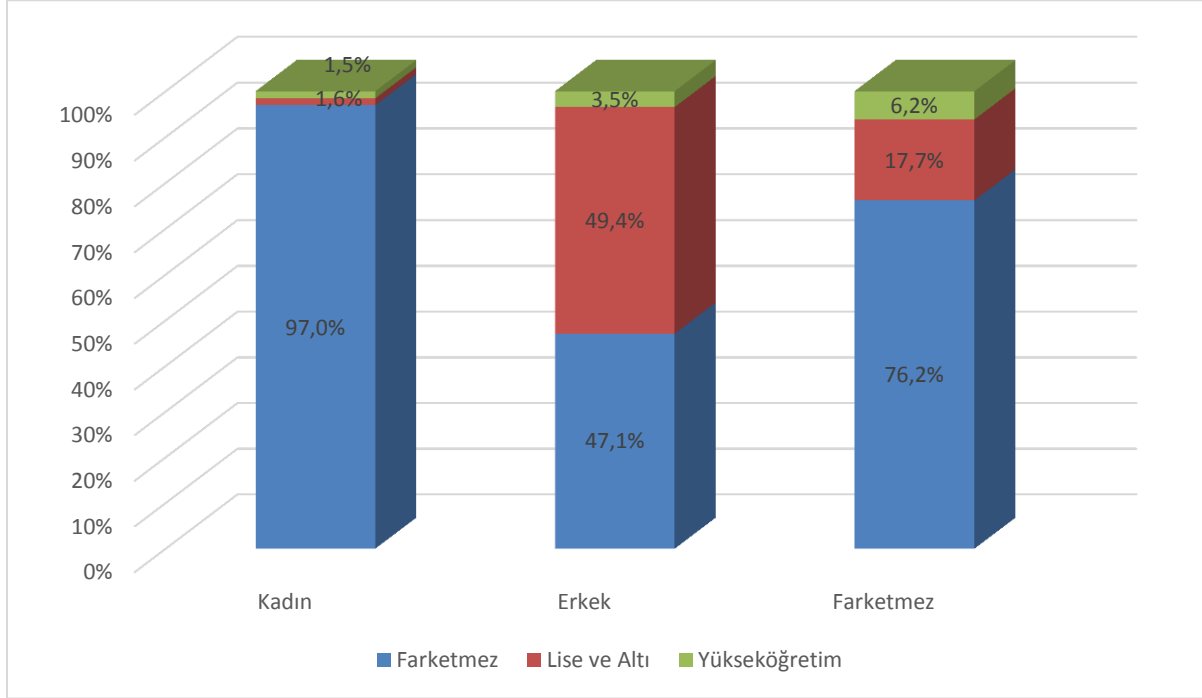

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Ordu ilindeki açık işlerin yüzde 73,9'unda işverenler herhangi bir eğitim durumu belirtmemiştir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise genel lise seviyesi olarak görülmektedir. Buda göstermektedir ki işverenler açık işlerini karşılamakta eğitim durumunu çok önemsememektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20’de görüleceği üzere eğitim düzeyi olarak farketmez seçeneği ağırlıkta görülmektedir.. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiştir. Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri, cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihinin göre daha fazladır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitilmiş işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki “beyaz yakalı” istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 16’da Ordu ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörler göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Lise Altı	Yüksek Öğretim	Farketmez
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	68,2%	13,6%	18,2%
İmalat	8,0%	0,9%	91,2%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	0,0%	0,0%	100,0%
İnşaat	5,3%	10,5%	84,2%
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	46,3%	2,8%	50,9%
Ulaştırma ve Depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	40,0%	6,7%	53,3%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	85,7%	14,3%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	21,4%	78,6%	0,0%
Genel Toplam	21,5%	4,6%	73,9%

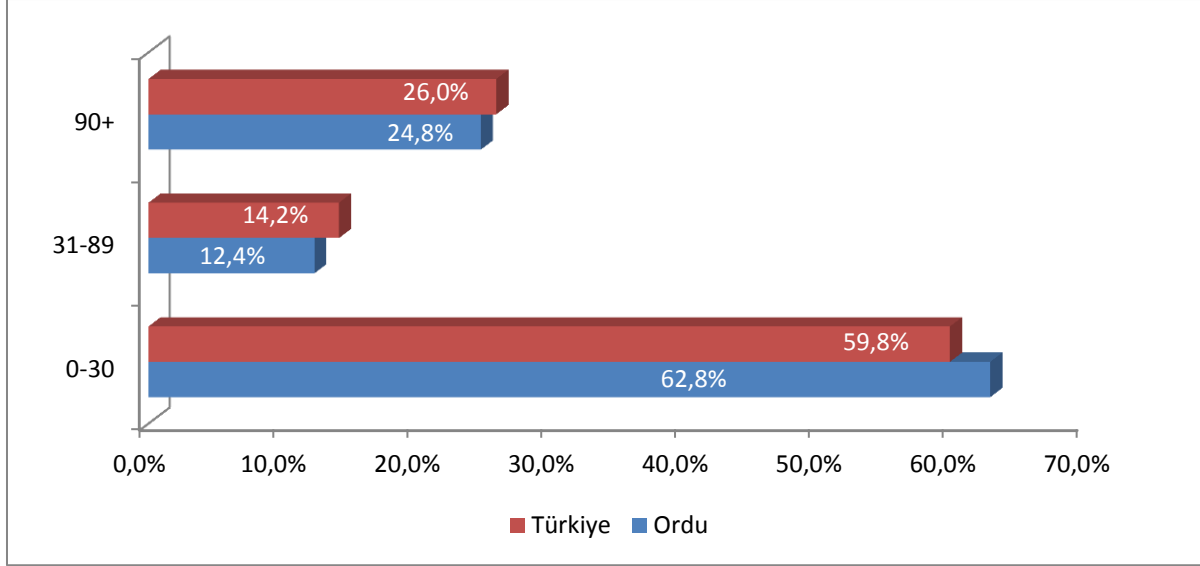
Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde sektörler göre talep edilen eğitim düzeyi incelendiğinde herhangi bir eğitim düzeyi belirtmeyen sektörler sırasıyla yüzde 100 oranla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, yüzde 91,2 oranla İmalat ve yüzde 84,2 oranla İnşaat sektörleridir.

Açık işlerinde lise ve altı eğitim düzeyi belirten sektörler ise sırasıyla yüzde 100 oranla Ulaştırma ve Depolama, yine yüzde 100 oranla İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri ve yüzde 68,2 oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleridir.

Açık işlerinde yükseköğretim eğitim düzeyi belirten ilk üç sektör ise yüzde 85,7 oranla Eğitim, yüzde 78,6 oranla İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri ve yüzde 13,6 oranla Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleridir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Ordu ilinde açık işlerin yüzde 62,8'i 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre yüzde üç oranında yüksek tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 12,4'dür. Bu oran da Türkiye geneline göre düşük gerçekleşmiş olup, 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında Ordu'da gerçekleşen oran Türkiye geneline göre düşük kalmıştır. Yani Ordu ilinde açık işlerin Türkiye geneline göre daha uzun sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

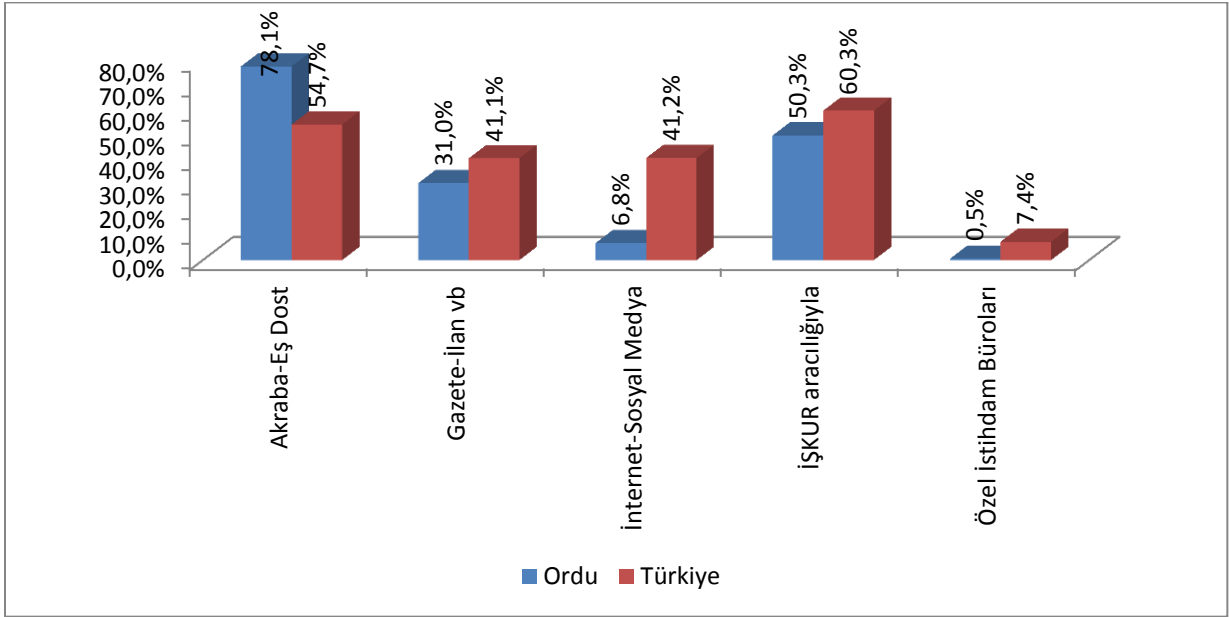
Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
0-30	100,0%	88,6%	39,9%	62,8%
31-89	0,0%	3,3%	20,2%	12,4%
90+	0,0%	8,1%	39,9%	24,8%
Genel Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerin tamamı arama süresinde 0-30 olarak gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 88,6 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda 31-89 gün arasında açık iş

arama süresi bulunmazken erkeklerde yüzde 3,3 oranında gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde kadınlar bulunmazken erkekler yüzde 8,1 oranındadır.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22’de Ordu ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Ordu ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 50,3 ü İŞKUR’a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Ordu ilinde işverenler en fazla Akriba-eş dost aracılığı ile eleman aradığını belirtmiştir. Akriba-eş dost yöntemi ile eleman arayan işyerlerinin oranı yüzde 78,1 ile en üst seviyede olup Türkiye ortalamasının üstündedir. Ordu ilinde en az seviyede olan açık iş arama kanalı özel istihdam bürolarıdır. Özel istihdam büroları vasıtasıyla eleman arayan işyerleri yüzde 0,5 oranındadır. Bu durum Ordu ilinde özel istihdam bürosunun bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Çıraklık Eğitimi	14,6%	0,0%	0,0%	85,4%	0,0%
Lise Altı	69,9%	81,1%	0,0%	35,1%	0,0%
Genel Lise	60,4%	0,0%	4,0%	46,2%	0,0%
Meslek Lisesi	64,8%	0,0%	0,0%	35,2%	0,0%
Meslek Yüksekokulu	83,5%	0,0%	0,0%	49,5%	0,0%
Lisans	70,0%	0,0%	49,6%	67,6%	20,3%
Lisans Üstü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	82,6%	30,8%	5,3%	52,6%	0,0%
Genel Toplam	78,1%	31,0%	6,8%	50,3%	0,5%

Kaynak: İPA 2016

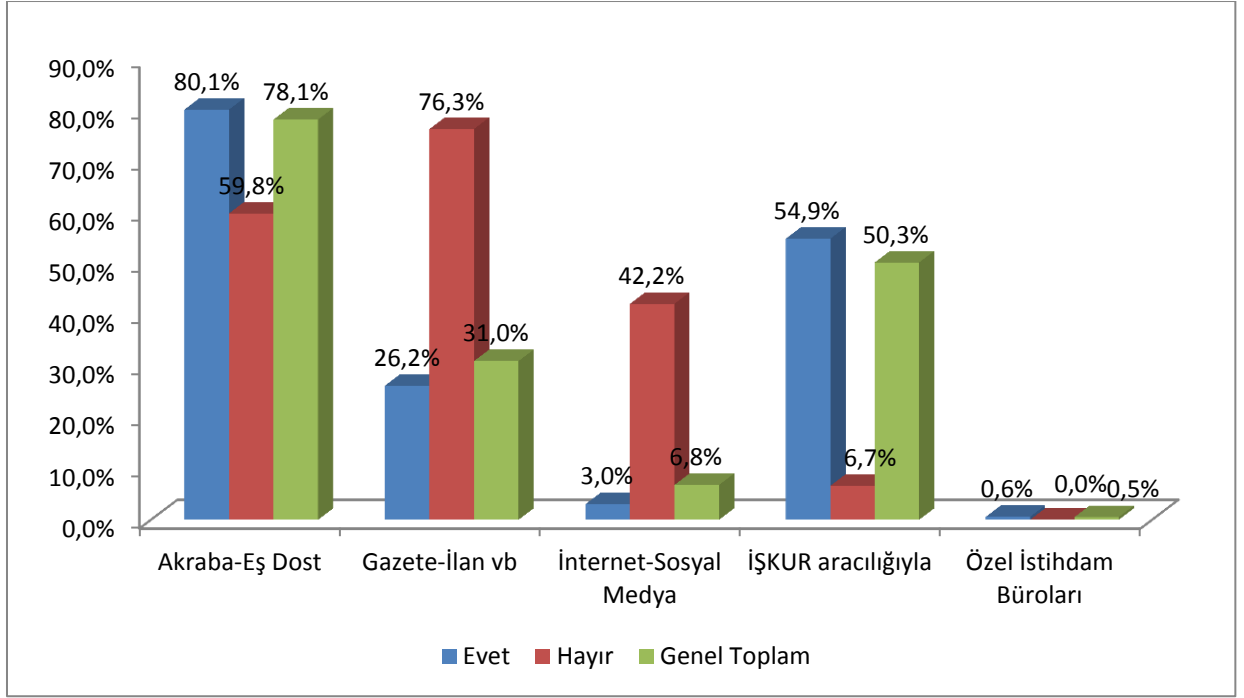
Çıraklık eğitiminde talep verilen açık işlerde yüzde 14,6 oranla Akraba-Eş Dost arama kanalı kullanılırken yüzde 85,4 oranında İŞKUR kullanılmıştır. Lise altı seviyelerde yüzde 81,1 oranında Gazete-İlan yöntemi, yüzde 69,9 oranında Akraba-Eş Dost yöntemi ve yüzde 35,1 oranda İŞKUR kullanılmıştır. İşverenler açık işlerini karşılamaya çalışmışlardır Genel lise talebinde yüzde 60,4 oranında Akraba Eş-Dost yöntemi, yüzde 46,2 oranda İŞKUR aracılığıyla ve yüzde 4,0 oranda İnternet-Sosyal Medya yöntemi kullanılmıştır. Meslek lisesi talebinde yüzde 61,8 oranda Akraba-Eş Dost, yüzde 35,2 oranda İŞKUR aracılığı ile açık işlerini karşılamaya çalışmışlardır. Meslek yüksekokulu talebinde ise yüzde 83,5 oranında Akraba-Eş Dost arama kanalı, yüzde 49,5 oranında İŞKUR aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Lisans eğitim düzeyi talebinde yüzde 70,0 oranda Akraba-Eş Dost yöntemi, yüzde 67,6 oranda İŞKUR, yüzde 49,6 oranda İnternet – Sosyal Medya yöntemi, yüzde 20,3 oranda Özel İstihdam Büroları kullanılmıştır. Eğitim durumu olarak herhangi bir seçenek olmayan açık iş ilanlarında yüzde 82,6 oranda Akraba- Eş Dost yöntemi, yüzde 52,6 ile İŞKUR, yüzde 30,8 oranda Gazete-İlan yöntemi ve yüzde 5,3 oranda İnternet-Sosyal Medya yöntemi kullanılmıştır.

Yukarıdaki tabloda dikkat çeken bir husus Lisan Üstü eğitim düzeyinde sadece Akraba-Eş Dost, Gazete-İlan ve İnternet-Sosyal Medya yöntemleriyle eleman arandığı ve bu kanalları açık işi olan tüm işverenlerin kullanmasıdır.

Özel İstihdam Büroları Ordu ilinde sadece Lisans eğitim düzeyinde açık işi bulunan işyerleri tarafından kullanılmıştır.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 54,9 oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu oran İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri için yüzde 6,7'de kalmıştır. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde en fazla yüzde 80,1 oranla Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerlerinde ise en yüksek arama kanalı olarak Gazete-İlan vb. arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması

Satır Etiketleri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	1	1	*	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	2	2	2	2	2	2
Takım Çalışması	3	3	6	3	*	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	3	4	1	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	5	4	6	*	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	*	*	5	*	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	*	7	9	*	7
Proje Tabanlı Çalışma	7	*	5	7	*	8
Bilgisayar kullanımı	9	*	*	8	*	9

Kaynak: İPA 2016

Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölümler bu becerilerin tercih edilmediğini göstermektedir.

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Ordu ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve daha sonra Takım Çalışması, İletişim ve İfade yeteneği, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Satış ve Pazarlama Becerisi, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Proje Tabanlı Çalışma, Bilgisayar kullanımı becerisi gelmektedir.

Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi özel istihdam büroları hariç tüm arama kanallarında ilk sırada yer almaktadır.

İŞKUR üzerinden piyasaya sunulan açık işlerde ise yabancı dil becerisi dışında bütün beceriler talep edilmekte olup sadece bu becerinin istenmemesi dikkat çeken bir husustur.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	383
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	134
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	73
Hizmet ve Satış Elemanları	65
Profesyonel Meslek Mensupları	23
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	14
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	5
Genel Toplam	696

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 55'dir. İkinci sırada ise Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Ordu ili için tespit edilen yüzde 2,7 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 6,7 ile Tesis ve makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Hizmet ve Satış Elemanları gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	6,7%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3,6%
Hizmet ve Satış Elemanları	2,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	1,1%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,2%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%
Genel Toplam	2,7%

Kaynak: İPA 2016

Özellikle Yöneticiler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu ile Yöneticiler meslek grubunda açık iş olmadığından açık iş oranı da sıfır görünmektedir.

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Profesyonel Meslek Mensupları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ve Büro Hizmetlerinde Çalışılan Elemanlardır.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,7%	1,3%	0,5%	0,7%
Hizmet ve Satış Elemanları	0,8%	16,4%	9,7%	9,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,7%	34,3%	4,6%	10,4%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,8%	0,7%	5,1%	3,3%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	74,0%	15,1%	1,8%	19,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,8%	6,7%	0,5%	2,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	22,2%	25,5%	77,8%	55,0%

Kaynak: İPA 2016

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 74 oranında Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 22,2 oranında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında talepte bulunmuştur. Bunları sırasıyla yüzde 0,8 oranında Teknisyenler Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, Profesyonel Meslek Mensupları, Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları; yüzde 0,7 oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grupları takip etmektedir. Erkek işgücü taleplerinin ise yüzde 34,3 oranla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 25,5 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 16,4 ile Hizmet ve Satış Elemanları, yüzde 15,1 ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 6,7 ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 1,3 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve yüzde 0,7 ile Profesyonel Meslek Mensupları şeklinde sıralanmaktadır.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan

olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 77,8’inde işverenler “fark etmez” seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 23’te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği gelmiştir. Daha sonra ise Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, daha sonra Satış ve Pazarlama becerileri önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları ise İlk sırada İletişim ve İfade Yeteneği becerisi talep edilmekte olup Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ikinci sırada yerini almıştır.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda ise birinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği becerileri yer almaktadır.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerin de Çalışan Elemanlar	Hizmet ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmey en Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	4	5	1	2	1	5	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	1	2	3	3	1	2	2
Takım Çalışması	7	4	5	6	2	8	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	2	3	6	1	6	2	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	6	4	4	4	3	4	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	5	2	*	*	7	4	7	6
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	8	3	*	*	*	*	7
Proje Tabanlı Çalışma	*	9	*	5	5	6	6	8

Kaynak: İPA 2016

Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölümler bu becerilerin tercih edilmediğini göstermektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	80,1%	0,0%	19,7%	39,7%	0,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	24,1%	0,0%	6,7%	82,6%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	87,4%	6,9%	0,0%	20,3%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	85,8%	37,1%	61,2%	29,0%	15,6%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	90,9%	4,1%	0,7%	15,6%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	84,2%	0,0%	8,7%	61,9%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	80,5%	51,5%	6,8%	63,6%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grubu Hizmet ve Satış Elemanları olmuştur. Bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 82,6'sı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde Akraba- Eş Dost arsama kanalının fazlaca kullanılmasıdır. Akraba-Eş Dost arama kanalı ile açık işlerini arayan meslek grupları sırasıyla yüzde 90,9 oranla Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, yüzde 87,4 oranla Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, yüzde 85,8 oranla Profesyonel Meslek Grupları, yüzde 84,2 oranla Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları, yüzde 80,5 oranla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, yüzde 80,1 oranla Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu şeklindedir. Buradan da anlaşılacağı üzere Ordu ilinde işverenler açık işlerini karşılamak için en fazla Akraba-Eş Dost arama kanalını kullanmıştır.

Ordu ilinde Özel İstihdam Büroları arama kanalını kullanan meslek grubu sadece Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur.

Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması

Satır Etiketleri	Takım Çalışması	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	İletişim ve İfade Yeteneği	Yeterli Mesleki/Te knik Bilgi ve Tecrübe	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Yabancı Dil	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	1	*	4	*	*	*	2	3
Makineci (Dikiş)	1	*	5	5	*	4	3	2
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	1	*	*	*	*	*	2	*
Otopark Görevlisi	1	3	*	*	*	*	*	2
Reyon Görevlisi	*	*	2	*	1	*	3	4
Madenci (Genel)	1	*	*	*	*	*	2	3
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	3	*	*	*	*	2	4	1
Ütücü	2	*	*	*	*	*	3	1
Şoför-Yük Taşıma	2	*	5	*	4	6	3	1
Diğer Uzman Tıp Doktorları	1	*	2	*	*	*	*	2

Kaynak: İPA 2016

Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölümler bu becerilerin tercih edilmediğini göstermektedir.

Tablo 25'te Ordu ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Takım Çalışması becerisi Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Makineci (Dikiş), Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Otopark Görevlisi, Madenci (Genel), Diğer Uzman Tıp Doktorları mesleklerinde ilk öncelik olarak tercih edilmektedir. Satış ve Pazarlama becerisi Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Şoför-Yük Taşıma ve Ütücü mesleklerinde ilk sırada gelmektedir. Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Bilgisayar kullanımı açık iş olan bu meslekler için talep edilmemiştir.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	Otopark Görevlisi	Makineci (Dikiş)
Makineci (Dikiş)	Madenci (Genel)	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Şoför-Yük Taşıma	Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi
Overlok Makinesi Operatörü	Beden İşçisi (Genel)	Otopark Görevlisi
İnşaat Teknolojisi Teknikeri	Manav	Ütücü
Zihinsel Engelliler Öğretmeni	Mermer İşçisi	Reyon Görevlisi
Aşçı Yardımcısı	Garson (Servis Elemanı)	Ortacı/Ayakçı (Tekstil)
Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (İnşaat)	Madenci (Genel)
Ön Muhasebeci	Duvar Kâğıdı Kaplayıcısı	Şoför-Yük Taşıma
*	Beton Ve Betonarme Kalıpcısı	Kasiyer

Kaynak: İPA 2016

Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölüm açık iş olan başka bir mesleğin olmadığını göstermektedir.

Ordu ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci(Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Otopark Görevlisi, Ütücü, reyon Görevlisi, Ortacı/Ayakçı(Tekstil), Madenci(Genel), Şoför-Yük Taşıma, Kasiyer meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Makineci(Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Overlok Makinesi Operatörü(Overlokçu), İnşaat Teknolojisi Teknikeri, Zihinsel Engelliler Öğretmeni-Özel Eğitim, Aşçı Yardımcısı, Temizlik Görevlisi, Ön Muhasebeci meslekleridir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Otopark Görevlisi, Madenci(Genel), Şoför-Yük Taşıma, Beden İşçisi(Genel), Manav, Mermer İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi(İnşaat), Duvar Kâğıdı Kaplayıcısı, Beton ve Betonarme Kalıpcısıdır.

Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler

Beceriler	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	2	2	2
Takım Çalışması	1	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	5	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	6	4	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	*	4	9	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	7	6	7
Proje Tabanlı Çalışma	*	8	7	8
Bilgisayar kullanımı	*	9	8	9

Kaynak: İPA 2016

Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölümler bu becerilerin tercih edilmediğini göstermektedir.

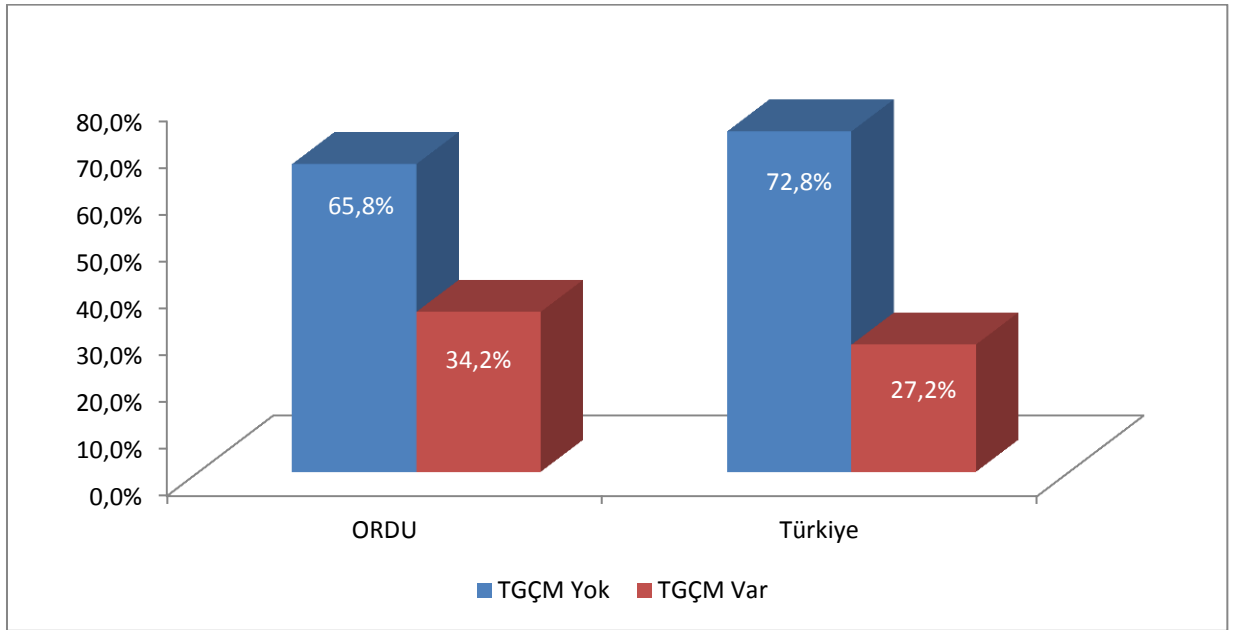
Erkek veya herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde becerilerde ilk iki öncelik sıralaması genel toplama göre aynı iken kadınlarda farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Takım Çalışması becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir. Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi kadın, erkek ve herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ikinci sırada yer almıştır. Bilgisayar kullanımı becerisi erkekler ve genel toplama göre son sırada yer almaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Ordu ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin

karşulamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

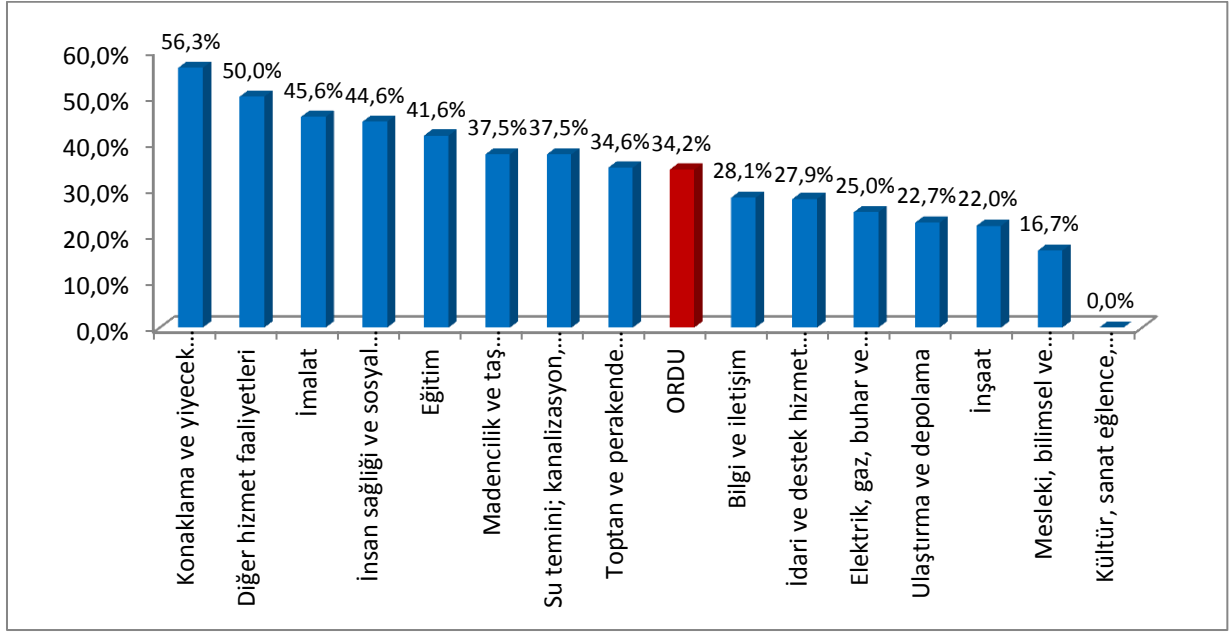
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Ordu ilinde ise 20+ istihdamlı 490 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 168 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 34,2 ile Ordu ilinin eleman temininde ülke genelinden çok daha fazla güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerleri yüzde 56,3 oranla Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, yüzde 50 oranla Diğer hizmet faaliyetleri, yüzde 45,6 oranla İmalat, yüzde 44,6 oranla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, yüzde 41,6 oranla Eğitim, yüzde 37,5 oranla Madencilik ve taş ocaklığı, yüzde 37,5 oranla Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, yüzde 34,6 oranla Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörleridir.

Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe eleman temininde güçlük çekilmediği dikkat çeken bir durumdur. Bunun sebebi olarak bu sektörde açık iş bulunmaması gösterilebilir.

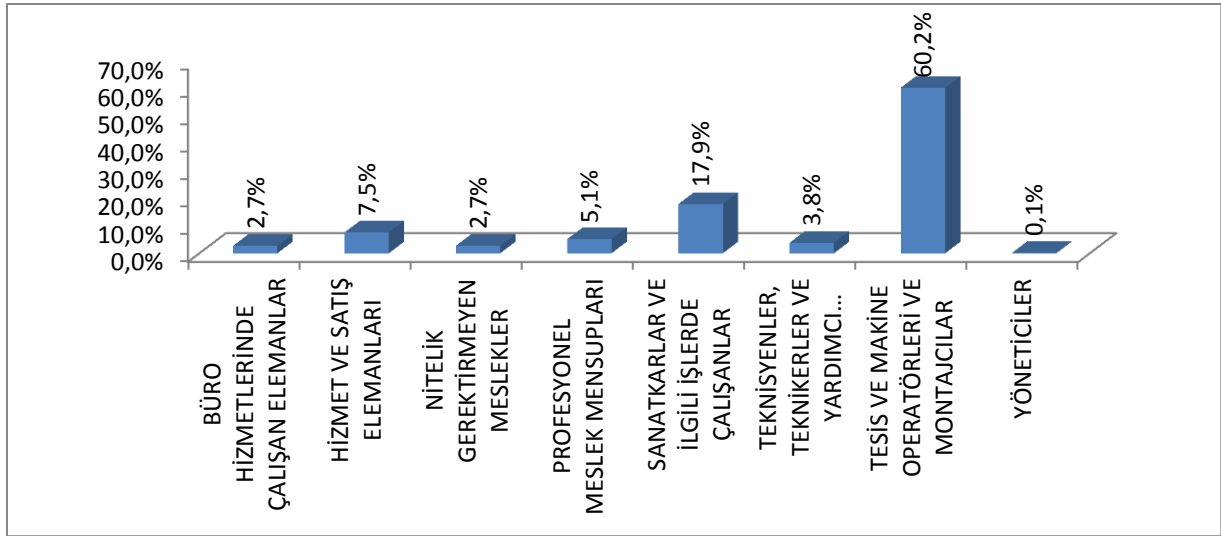
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	639
Toptan Ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının Ve Motosikletlerin Onarımı	103
İnşaat	59
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	44
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	24
Eğitim	21
Bilgi Ve İletişim	8
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	7
Ulaştırma Ve Depolama	6
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4
Diğer Hizmet Faaliyetleri	3
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı	2
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri	2
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	1
Genel Toplam	923

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde 923 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat sektöründe yoğunluk olduğu görülmektedir. Bu sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Ordu ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 69 'unu oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Ordu ilinde toplam çalışanların yüzde 33,4 'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İmalat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 556 kişi ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 60,2'si bu meslek grubunda yer almaktadır.

Ordu ilinde 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek ikinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu Ordu ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	TGÇM Oranı
Makineci (Dikiş)	32,4%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	16,6%
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	11,2%
Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Triko Paketleme İşçisi	2,2%
Ütücü	1,8%
Aşçı	1,7%
Pazarlamacı	1,3%
Vinç Operatörü	1,0%
Diğer Uzman Tıp Doktorları	0,9%

Kaynak: İPA 2016

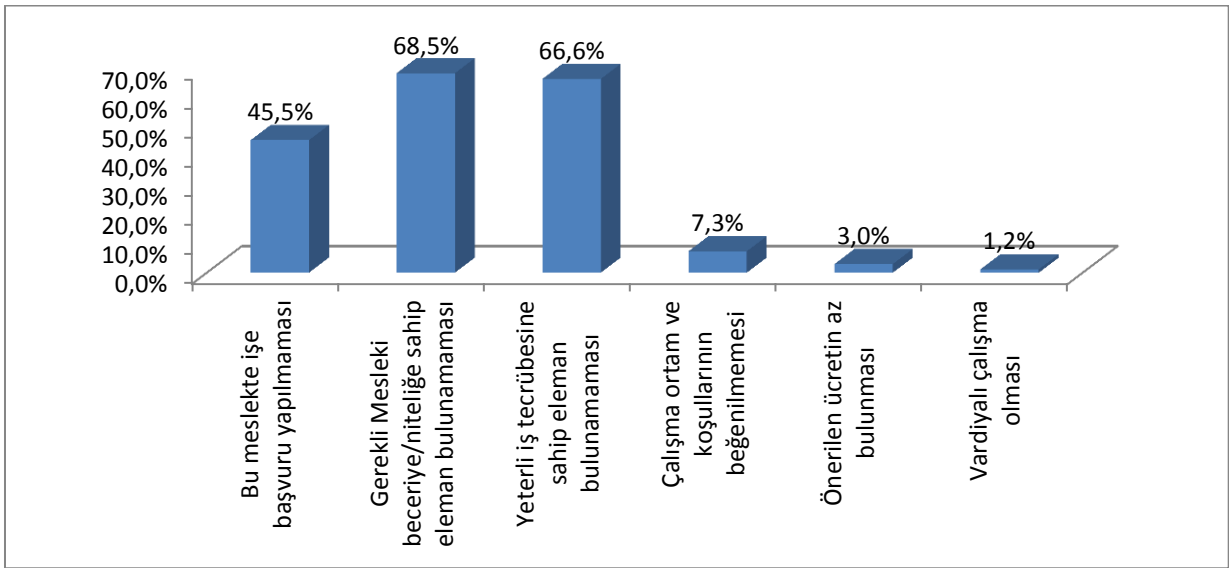
Ordu ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 299 kişi ile Makineci(Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 153 kişi ile Diliş Makinesi Operatörü-Kumaş, 103 kişi ile Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi meslekleri takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen meslekler bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda temininde güçlük çekilen ilk iki meslek

Makineci(Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş meslekleridir. Ordu ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. Yürütülen politikalar bu açığı kapatmaya yeterli olmamıştır.

2015 İPA’da yer alan Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleği bu yıl ki araştırmada ilk on meslek arasında bulunmamaktadır. Özellikle bu meslekte uygulanan aktif işgücü politikaları Ordu ilinde beklenen sonucu vererek temininde güçlük çekilmesini ortadan kaldırmıştır.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

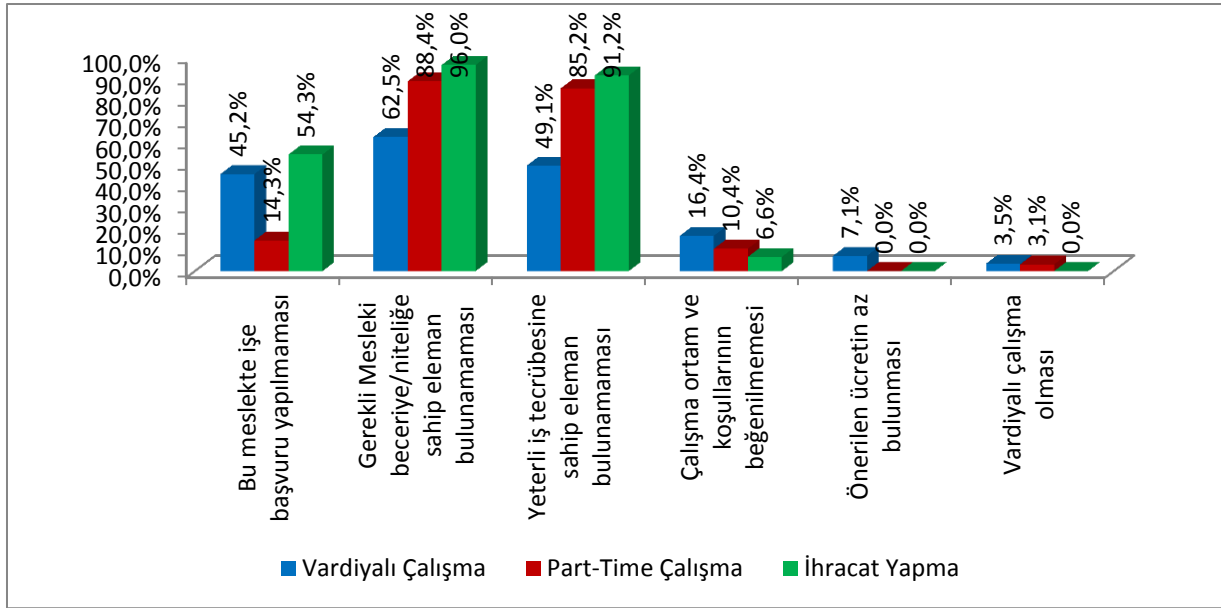

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinde de oranları değişmekle beraber TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu nedene ilişkin oranının yüzde 96,0 olarak hesaplanması ile biraz daha belirgindir. Ayrıca Ordu ili hatta ülke geneli işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmelerinin de aynı nedene dayanması sebebiyle, bu husus genel bir problem halini almaktadır.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek Grupları	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	41,4%	83,5%	50,2%	32,8%	28,8%	8,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	40,1%	72,9%	53,3%	1,5%	6,2%	4,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	29,9%	31,3%	50,4%	54,3%	0,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	77,7%	31,1%	24,9%	4,7%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	78,3%	28,6%	23,6%	9,7%	7,1%	3,4%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	71,1%	91,3%	70,4%	3,2%	8,6%	0,0%
Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	33,1%	82,7%	85,9%	4,6%	0,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	45,5%	68,5%	66,6%	7,3%	3,0%	1,2%

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması, Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması, Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması nedenleri en çok belirtilen nedenlerdendir. Bunun yanı sıra Yöneticiler meslek grubunda eleman temininde güçlük çekilme nedeni olarak yalnızca önerilen ücretin az bulunması belirtilmiştir.

Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması
Makineci (Dikiş)	20,4%	72,3%	84,4%	0,0%	0,0%
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	69,6%	98,0%	98,0%	0,0%	0,0%
Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	20,2%	80,5%	65,1%	5,1%	0,0%
Triko Paketleme İşçisi	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Ütücü	0,0%	93,8%	100,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	54,7%	100,0%	53,9%	0,0%	18,9%
Pazarlamacı	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	16,7%
Vinç Operatörü	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Diğer Uzman Tıp Doktorları	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Ordu ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ve Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması en yüksek oranda görülmektedir. Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi ve Diğer Uzman Tıp Doktorları mesleklerinin ise temininde güçlük çekilmesinin tek bir nedeni olduğu tablodan görülmekte olup Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması neden olarak belirlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen ilk on meslek incelendiğinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak vardiyalı çalışma hiç belirtilmemiştir. Bu mesleklerde genel anlamda vardiyalı çalışma yapılmamasından dolayı işverenler bu durumun eleman temininde bir zorluk oluşturmayacağını belirtmiştir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Ordu ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1’i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Ordu ilinde işverenlerin yüzde 25,2 ‘si istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2’si istihdamın artacağını öngörürken Ordu ‘da bu sayı 4’e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı Türkiye genelinde yüzde 3,6 oranındayken Ordu ilinde istihdamın azalacağını düşünen işverenler yüzde 2,9 oranındadır.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artacak	Azalacak	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Madencilik ve taş ocakçılığı	25,0%	0,0%	50,0%	25,0%
İmalat	32,6%	2,2%	38,0%	27,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	75,0%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	37,5%	0,0%	25,0%	37,5%
İnşaat	20,5%	2,3%	59,9%	17,3%
Toptan ve perakende ticaret	26,9%	2,9%	37,5%	32,7%
Ulaştırma ve depolama	18,2%	0,0%	40,9%	40,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	21,9%	0,0%	31,3%	46,9%
Bilgi ve iletişim	25,0%	0,0%	59,4%	15,6%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	83,3%	16,7%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	18,6%	18,6%	37,1%	25,7%
Eğitim	29,7%	5,9%	29,7%	34,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	39,0%	0,0%	33,4%	27,6%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	33,3%	33,3%	33,3%	0,0%
Genel Toplam	25,2%	2,9%	47,7%	27,3%

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Finans ve sigorta faaliyetleri, Gayrimenkul faaliyetleri, Mesleki bilimsel ve teknik faaliyetler ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörleri herhangi bir istihdam artışı düşünmediklerini belirtmiştir.

En yüksek oranda azalış bekleyen işverenlerin sırasıyla Diğer hizmet faaliyetleri, İdari ve destek hizmet faaliyetleri ile eğitim sektörlerinde olduğu görülmektedir.

İstihdam beklentileri ile ilgili Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, İnşaat ve Bilgi ve İletişim sektörlerindeki işyerlerinin büyük çoğunluğu herhangi bir fikirde bulunmamışlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	638	7,7%
İnşaat	295	7,0%
Toptan Ve Perakende Ticaret	172	4,9%
Bilgi Ve İletişim	160	10,4%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	44	2,4%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	44	3,9%
Eğitim	30	4,7%
Ulaştırma ve Depolama	25	5,2%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	18	2,3%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	7	1,5%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	5	4,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	-34	-2,5%
Genel Toplam	1403	5,7%

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Ordu 'de ise bu oran, yüzde 5,7 olup ülke geneline yaklaşık yüzde 3 daha fazla artması beklenmektedir.

Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri dışındaki tüm sektörlerde artış tahmin edilmektedir. Sayısal olarak artışın daha fazla İmalat

sektöründeki artıştan kaynaklanacağı öngörülmektedir. Öyle ki Ordu 'de beklenen bin 403 kişilik istihdam artışının yüzde 45,4 ünün bu sektörde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörü diğer sektörlerin aksinde istihdamda azalış beklenmektedir. Bu sektörde yüzde 2,5 oranında bir azalış beklenmektedir.

Net istihdam değişim oranlarına göre ise çalışan sayılarındaki farklılık, bu sıralamayı değiştirmektedir. Öyle ki en yüksek net istihdam değişim oranı, Bilgi ve İletişim sektörüne ait iken İmalat sektörü sıralamada ikinci sırada yer almakla beraber en düşük net istihdam değişim oranının Madencilik ve taş ocakçılığı sektörüne ait olduğu görülmektedir.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	500	9,4%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	276	7,6%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	194	3,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	174	6,2%
Hizmet ve Satış Elemanları	110	4,5%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	77	4,2%
Profesyonel Meslek Mensupları	71	3,5%
Yöneticiler	1	0,3%
Genel Toplam	1403	5,7%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Ordu ilinde sayısal olarak en çok değişim, sırasıyla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Büro Hizmetlerinde Çalışanlar ve Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarında beklenmektedir. Bu beş meslek grubunun net istihdam değişim beklentisinin toplamı, Ordu ilinde beklenen tüm değişimin yüzde 89 'unu oluşturmaktadır.

En düşük net istihdam değişim beklentisi ise Yöneticiler meslek grubunda olup; Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda bir değişim beklenmemektedir.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

NET İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	NET İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Paketleme İşçisi
Müşteri Temsilcisi	Elektrikçi (Genel)
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Kamyon Şoförü
Beden İşçisi (Genel)	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)
Hat Çekici (Elektrik Enerjisi)	Sosyal Bilgiler Öğretmeni-Ortaöğretim
Ortacı/Ayakçı (Tekstil)	Sınıf Öğretmeni
İnşaat İşçisi	İşletmeci
Garson (Servis Elemanı)	Beton Ve Betonarme Kalıpcısı
Beden İşçisi (İnşaat)	*

Kaynak: İPA 2016

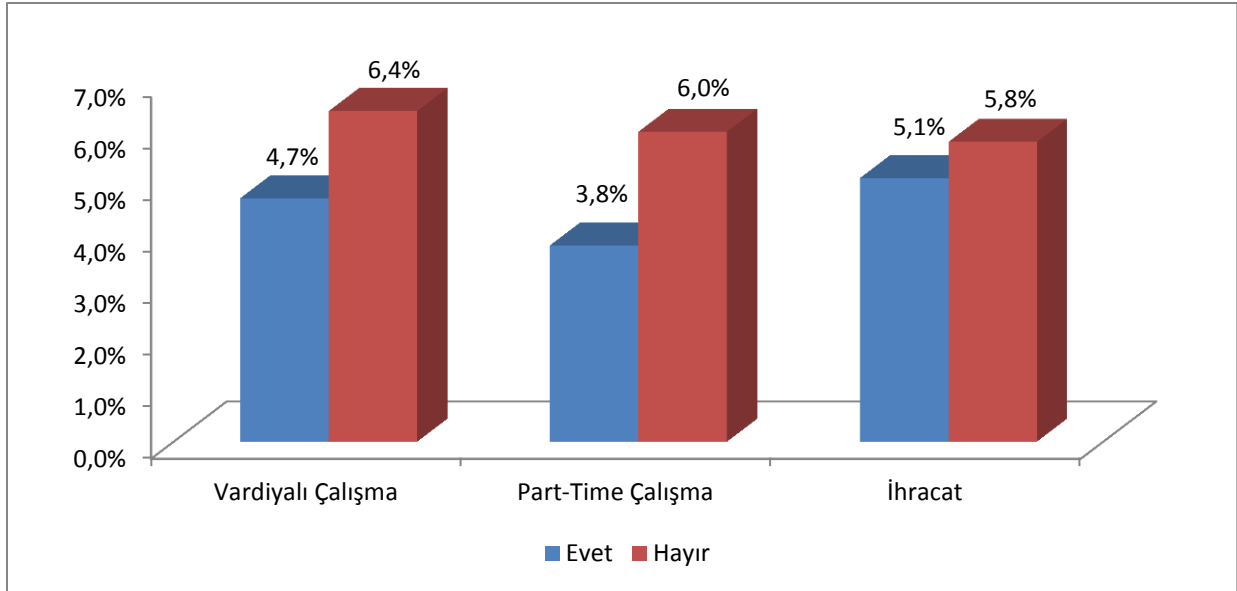
Not :Tablo üzerinde * ile işaretli bölüm istihdam azalışı beklenen başka bir mesleğin olmadığını göstermektedir.

Ordu ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci (Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Müşteri Temsilcisi, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Beden İşçisi (Genel), Hat Çekici (Elektrik Enerjisi), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), İnşaat İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri olup, Güvenlik Görevlisi, Paketleme İşçisi, Elektrikçi (Genel), Kamyon Şoförü, Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek), Sosyal Bilgiler Öğretmeni-Ortaöğretim, Sınıf Öğretmeni, İşletmeci, Beton Ve Betonarme Kalıpcısı mesleklerinde azalma beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı)istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Ordu ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır

Bunun yanı sıra Ordu ilinde istihdam artışı beklenen Makineci(Dikiş), Beden İşçisi(İnşaat),Beden İşçisi(Genel) meslekleri, Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinde de istihdam artışı beklenen ilk on meslek içerisinde yer almaktadır. Bu minvalde hem Ordu ili için hem de ülke geneli için bu mesleklerde daha fazla istihdam sağlanacağı öngörülmektedir.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

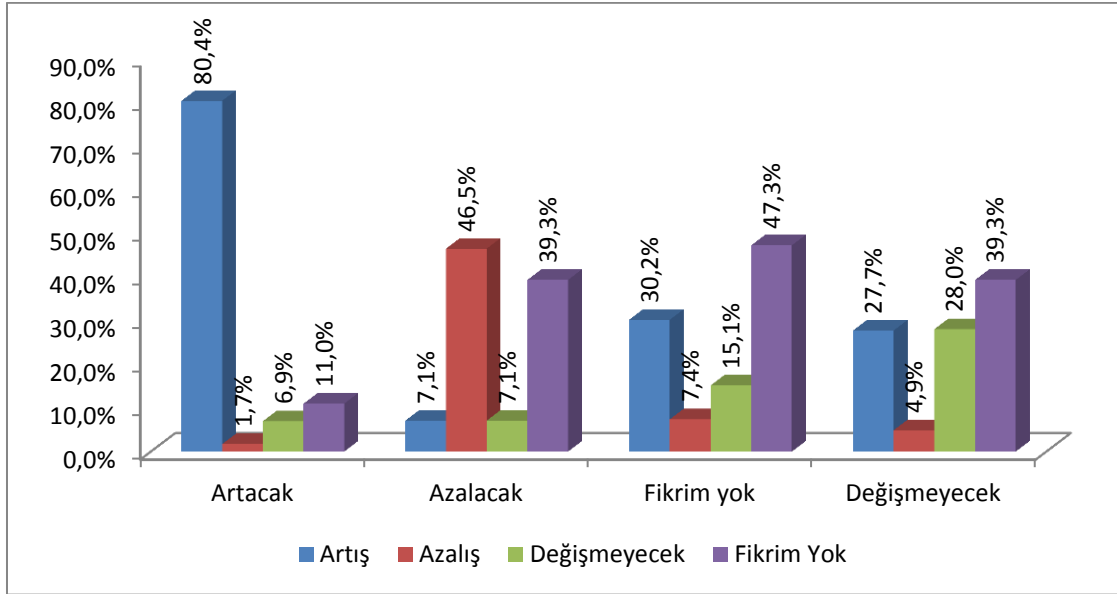

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Ordu ili için yüzde 5,7 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin üç türünde de daha düşük olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüz dönem, bu üç özelliğe de sahip olmayan işverenlere nazaran daha düşük istihdam artışı beklediğini göstermektedir.

Bu sonuç, Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için de geçerli olup ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranından, bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin net istihdam değişim oranları, daha düşük olarak hesaplanmıştır.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

Ordu ilinde işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir. Bir yıl sonrası için istihdam artışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 25,2'sini oluşturmaktadır. Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 80,4 'ünün beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 1,7'si ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 25,2'sinin önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken artış bekleyen işverenlerin uzun vadede daha çok oranda artış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 2,9'unu oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 46,5' i beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 7,1'i beş yıl sonrası için istihdam artışı beklemekte olup, yüzde 39,3'ü değişim beklememektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 27,3 'ünü oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 39,3'lük kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir. Bu işverenlerin yüzde 27,7 si önümüzdeki 5 yıl sonrasında istihdam artışı olabileceğini belirtmiştir.

İşverenlerin yüzde 44,7'lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 47,3' ü uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri genelde birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Ordu İşgücü Piyasası Analizi raporunun, 2016 yılında Ordu ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Alan çalışması Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen Ordu'daki özel sektörde faal olan 20+ istihdamlı işyerlerinde gerçekleştirilmiştir. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmalar kullanılarak yapılan araştırmada Ordu'da tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Ordu ilindeki 20+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Toplamda 537 işyeri bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 460 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır. Talep Araştırması, Ordu ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. İşgücü talebi araştırmasının sadece 20 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-19 kişi büyüklüğüne düşmüş işyerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. Dolayısıyla Talep Araştırması sonucunda yapılan analiz ve veri gruplamaları, 1-19 kişi çalıştıran sadece bazı işyerlerini kapsamıştır. İkinci tespit ise araştırmaya çerçevesinde görüşülen işyerlerinin toplam istihdam anlamında Ordu özelinde beyan edilen sadece 24800 çalışanı kapsıyor olmasıdır. 2013 yılı itibariyle Ordu ilinde işgücüne katılma oranının %52,2 olduğu aşırmanın kapsamını hayli daraltmıştır. Buna tarım sektörü, kayıt dışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yine de

bu raporun sonuçlarına bu kısıtlılıklar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkündür.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinmemektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Ordu ili özelinde İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem işe giriş-çıkışlar, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir.

Çalışma kapsamında Ordu ilinde 696 kişilik açık iş bulunmaktadır. Buna ek olarak, Ordu'nun "açık iş oranı" % 2,7 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Ordu'da her 100 kişilik kadronun 97'si dolu 3'ü ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin % 16,4'ü, açık iş olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 25 işyerinden 4'ünün açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 25 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 8,7 oranında lise altı eğitilmişler, yüzde 11,9 lise ve dengi eğitimler ve yüzde 3,6 lise üstü eğitilmişler talep edilmektedir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 5,3 ile İmalat sektöründe tespit edilmiştir. Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü yüzde 4,6 açık iş oranı ile Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı sektörü yüzde 3,0'lık açık iş oranı ile takip etmektedir.

Ordu'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Temizlik Görevlisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Beden İşçisi (İnşaat), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Paketleme İşçisi olduğu tespit edilmiştir.

Ordu İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, işverenlerin Ordu'da ilk 6 ayda 923 kişinin temininde güçlük çektikleri sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin % 34,2'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 3 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler;

Makineci (Dikiş).Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Su Ürünleri Gıda İşleme İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Triko Paketleme İşçisi, Ütücü, Aşçı, Pazarlamacı, Vinç Operatörü, Diğer Uzman Tıp Doktorları meslekleridir.

Ordu İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla istihdamda bin 403 kişilik net artışın beklendiğini bize göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Nisan 2017 tarihinde istihdamın net olarak % 5,7 artmasını beklemektedir.

30 Nisan 2017 tarihinde sektörler itibarıyla net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 10,4 ile Bilgi ve İletişim, yüzde 7,7 ile İmalat ve yüzde 7 ile İnşaat sektörleri olduğu görülecektir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle de orta vadede (1 yıl) bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Makineci (Dikiş), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Müşteri Temsilcisi, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Beden İşçisi (Genel), Hat Çekici (Elektrik Enerjisi), Ortacı/Ayakçı (Tekstil), İnşaat İşçisi, Garson (Servis Elemanı), Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir. Buna karşılık; Güvenlik Görevlisi, Paketleme İşçisi, Elektrikçi (Genel), Kamyon Şoförü, Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek), Sosyal Bilgiler Öğretmeni-Ortaöğretim, Sınıf Öğretmeni, İşletmeci, Beton Ve Betonarme Kalıpcısı meslekleri ise 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla en fazla net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Ordu'da istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- ❖ İşverenlerin nitelik gerektiren mesleklerde eleman talebine karşılık, sistemde kayıtlı iş arayanlara niteliklerini geliştirmek üzere eğitimler vererek, bu kayıtlı işgücünü işverene sunmak üzere işyeri ziyaretleri fazlaştırılabilir.
- ❖ TR90 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- ❖ İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.

- ❖ Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.
- ❖ Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dâhil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- ❖ Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- ❖ Özellikle imalat ve inşaat sektörlerinde beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.

Ordu'daki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Ordu İŞKUR İl Müdürlüğü:

- ❑ İşe yerleştirme olanaklarını kamuyla paylaşmalı,
- ❑ Düzenli periyotlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı,
- ❑ Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalıdır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :

İşyerinin Yasal Unvanı :

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE :.....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DİŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : Unvanı :.....
Tarih : Telefonu :
E-Posta : İmza/Kaşe:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐

Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐

İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐

Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐

Hayır ☐

Yapılan iş

[illegible]

****Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.**

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARIYLA ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐	⇒	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐	⇒	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐	⇒	10. soruya geçiniz.
9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?				
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler				Net sayısal artış
10) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐	⇒	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐	⇒	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐	⇒	11. soruya geçiniz.
10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibarıyla işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?				
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler				Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok.

12.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni*					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.

İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:

Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İl Adı	2_9	10_19	20+	Genel Toplam
ADANA	296	80	2.123	2.499
ADIYAMAN	25	19	349	393
AFYONKARAHİSAR	69	23	630	722
AĞRI	13	6	192	211
AKSARAY	44	10	326	380
AMASYA	33	8	257	298
ANKARA	976	446	6.765	8.187
ANTALYA	526	193	3.271	3.990
ARDAHAN	5	66	22	93
ARTVİN	20	3	120	143
AYDIN	154	36	960	1.150
BALIKESİR	174	58	1.070	1.302
BARTIN	18	9	221	248
BATMAN	20	21	498	539
BAYBURT	11	62	36	109
BİLECİK	26	9	222	257
BİNGÖL	14	15	244	273
BİTLİS	14	12	193	219
BOLU	44	13	274	331
BURDUR	34	10	225	269
BURSA	468	164	4.579	5.211
ÇANAKKALE	84	26	375	485
ÇANKIRI	20	5	115	140
ÇORUM	60	26	444	530
DENİZLİ	157	52	1.527	1.736
DİYARBAKIR	67	48	1.267	1.382
DÜZCE	51	19	442	512
EDİRNE	47	17	288	352
ELAZIĞ	48	31	544	623
ERZİNCAN	25	12	149	186
ERZURUM	53	24	473	550
ESKİŞEHİR	100	24	489	613
GAZİANTEP	231	71	1.799	2.101
GİRESUN	33	18	311	362
GÜMÜŞHANE	13	58	65	136
HAKKARİ	5	62	68	135
HATAY	145	42	1.109	1.296
IĞDIR	13	3	104	120
ISPARTA	44	15	307	366

İSTANBUL	3.655	1.289	7.670	12.614
İZMİR	791	241	5.760	6.792
KAHRAMANMARAŞ	77	46	845	968
KARABÜK	28	6	263	297
KARAMAN	27	10	211	248
KARS	13	106	82	201
KASTAMONU	38	20	313	371
KAYSERİ	177	53	1.690	1.920
KIRIKKALE	28	8	204	240
KIRKLARELİ	45	16	311	372
KIRŞEHİR	16	10	154	180
KİLİS	6	62	73	141
KOCAELİ	252	100	3.160	3.512
KONYA	261	69	2.174	2.504
KÜTAHYA	56	16	473	545
MALATYA	64	26	639	729
MANİSA	195	42	1.173	1.410
MARDİN	19	25	581	625
MERSİN	187	66	1.924	2.177
MUĞLA	218	69	1.046	1.333
MUŞ	13	11	193	217
NEVŞEHİR	38	13	340	391
NİĞDE	46	13	241	300
ORDU	75	28	537	640
OSMANİYE	36	14	411	461
RİZE	28	19	308	355
SAKARYA	133	36	949	1.118
SAMSUN	147	35	1.054	1.236
SİİRT	8	12	166	186
SİNOP	29	5	143	177
SİVAS	62	26	513	601
ŞANLIURFA	86	75	1.191	1.352
ŞIRNAK	5	25	293	323
TEKİRDAĞ	139	46	1.455	1.640
TOKAT	44	20	372	436
TRABZON	91	50	1.058	1.199
TUNCELİ	6	77	48	131
UŞAK	41	20	438	499
VAN	43	23	549	615
YALOVA	33	10	318	361
YOZGAT	36	13	224	273
ZONGULDAK	59	17	457	533
Genel Toplam	11.531	4.684	72.751	88.966

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin işsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıt.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyumsuzluğudur.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$\text{Genç İşsizlik Oranı} = \frac{15 - 24 \text{ Yaş Grubu İşsiz}}{15 - 24 \text{ Yaş Grubu İşgücü Arzı (İstihdam + İşsiz)}}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek “zamana bağlı eksik istihdam” ve “yetersiz istihdam” kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlerle geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı

E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özellikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İstihdam Oranı} = \frac{\text{Toplam İstihdam}}{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (aynı ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İşgücü} = \text{İstihdam Edilenler} + \text{İşsizler}$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan “Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi” üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İşgücüne Katılım Oranı} = \frac{\text{İşgücü Arzı (İstihdam + İşsiz)}}{\text{Kurumasal Olmayan Sivil Nüfus}} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6. Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı} = \frac{\text{Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus} - \text{İşgücü}}{\text{Kurumsal Olmayan Nüfus}} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İşsizlik Oranı} = \frac{\text{İşsiz}}{\text{İşgücü Arzı}(\text{İstihdam} + \text{İşsiz})} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$\text{Kayıtdışı İstihdam Oranı} = \frac{\text{Kayıtdışı İstihdam}}{\text{Toplam İstihdam}} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksikliği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir.

$$\text{Yaş Bağımlılık Oranı} = \frac{0 - 14 \text{ Yaş Nüfus} + 65 \text{ Yaş ve üstü Nüfus}}{15 - 64 \text{ Yaş Nüfus}} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu takdirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

ÜNYE-DEREKÖY

MESUDİYE-YEŞİLCE

GÖLKÖY-ULUGÖL